

"Tėvynė" Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Panktadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 43 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Spalio (October) 22, 1937.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879. **Vol. XXVIII**

Smarkus Mušiai Ispanijoje

HENDAYE, Francija. — Kiek laiko atgal Ispanijos sukilėliai pradėjo smarkiai veržtis link Asturijos provincijos sostinės Gijon. Jei jie tą miestą paimitų, tai jų rankose būtų jau visas Baskijos kraštas. Tai matydami, lojalistai pastaromis dienomis iškėlė didelį sukilėliams puolimą ir tokiu būdu dabar Gijon apylinkėje eina vienas didžiausių mušių visame Ispanijos c-vilime kare. Pranešimai nusako, kad tame susirėmė dalyvauja nemažiau 400,000 abiejų pusių kareivių. Ypačingai lojalistai pradėjo stiprų sukilėlių puolimą Saragossa apylinkėje, kuris randasi vos 175 mylių nuo Madrido ir veda link miesto Gijon.

Tuo tarpu smarkus susirėmimai eina prie Aranjuez, Madrido pietinėje pusėje. Paskutiniai pranešimai nusako, kad sukilėliams šioje apylinkėje pasisekė lojalistų puolimą atlaikyti ir kiek laimėti. Jie sakosi, kad taipgi padarę nemažų laimėjimų ir Saragossa apylinkėje. Bet lojalistai sukilėlių pranešimus nuginčina. Todel šiuo tarpu šių didelių mušių pasekos tikrai dar nežinomos, bet šie susirėmimai yra daug vienai ar kitai pusei lemiami.

Mušiuose naudojama visos karo priemonės: lėktuvai, tankai, sunkioji ir lengvoji artilerija, kurios tai priemonės gelbsti vienas ar kitas pusės pėstininkams. Susirėmimai žiaurūs: vieni kitus naikina be jokio pasigailėjimo, be jokios atodairos.

Kaip pirmesniuose susirėmimuose, taip ir dabar Ispanijos sukilėliams ir lojalistams gelbsti švėtinios jėgos. Pavyzdžiui, pastaromis dienomis pirmu syk oficialiai Roma prisipažino, kad Italijos kareivių sukilėlių pusėje esą apie 40,000 ir kad Italija sukilėliams gelbsti karine medžiaga. Roma taipgi tikrina, kad lojalistų pusėje švėtiniausių esą gal dar daugiau. Tuo tarpu Londono žinios nusako, kad italų sukilėlių tarpe esą apie 110,000. Todel jei ir lojalistų pusėje būtų tokią švėtiniausių skaitlinę, tai Ispanijos laukuose kautis apie 220,000 švėtinio elemento, kuris lyg ir manevruoja kitam, busimam karui. Pastaruoju metu taipgi eina tarpe Anglijos, Francijos ir Italijos derybos, kad Italija ištrauktų savo „liuosnorus“ iš Ispanijos. Musolinis tam lyg ir dritaria, bet jis reikalauja, kad ir kitos valstybės taip padarytų. Kiek šiuo žvilgsniu bus atsiekta ateitis teparodys.

Lietuvoje Veiks Darbo Teismai

KAUNAS. — Jau paruoštas ir netrukus bus įteiktas seimui svarstyti Lietuvos darbo teismų įstatymas. Tuo įstatymu nu matoma įsteigti darbo teismus, kurie svarstys ir spės tarp darbdavių ir darbininkų kilančius nesuspįratimus, nagrinės skundus dėl samdos įstatymo.

Tokių teismų reikalingumas jau senai jaučiamas. Iki šiol tarp darbdavių ir darbininkų kilančius kivirčius spręsdavo darbo inspektoriai. Kai taikinimas nepavykdavo, nebūvo kur kreiptis, nes valstybės teismams nebūvo galima visus skundus perduoti. Del specialių darbo teismų nebūvimo dažniau nukentėdavo darbininkai. Darbo inspektorių pasiūlymai nebūvo privalomi. Čia buvo reikalingas abiejų susikivirčiusių šalių laisvas sutikimas, o darbo teismų sprendimui bus abiemis šalims privalomi.

Sklandus darbdavių ir darbininkų sugyvenimas ir kivirčių išvengimas turi didelės reikšmės visam krašto ūkiui, nes pramonės kivirčiai bei streikai esti nuostolingi ne tik fabrikanams ir darbininkams, bet ir visam kraštui. Darbo teismai, tikimasi, pajėgs kilančius nesutarimus teisingai išspręsti abipusiai naudai.

ETIOPAI ŽUDO ITALUS.

ROMA. — Iš Etiopijos pranešama, kad baigiantis lietvingam orui, Adowa apylinkėje buvo sukilė etiopai ir jie nužudė 58 italų kareivius ir 41 kareivinė. Taipgi pranešama, kad rugsėjo mėnesį Etiopijoje italų nužudyta 102. Nuo pabaigos Etiopijos užkariavimo viso nužudyta jau net 4,004 italai okupantai.

Sprogime Žuvo 33 Mainieriai

BIRMINGTON, Ala. — Spalio 16 d. Mulga angliakasykloje nutiko taip vadinamas „juoduų dujų“ sprogimas. Nelaimėje užmušta, sudraskyta bei sudeginta 33 angliakasiai.

Nelaimės priežastis, sakoma, esanti ta, kad kompanija neaprupinusi ventiliatoriais, kurie traukia nuodingas dujas iš kasyklos, todėl ir minima nelaimė nutiko. Del šios pačios priežasties toje kasykloje dujų sprogi matyti jau 1910 ir 1914 metais ir žuvo 57 darbininkai.

FRESNO, CAL. — Valst. kolegijos Frenzoje geologai atkasė liekanas dviejų mižiniškų senovės diriečių, kurie, geologų apskaičiavimu, gyvenė prieš 50,000 metų. Vieno iš atkastųjų skeletonų ilgis esąs 30 pėdų.

Šaunieji Lietuvos kariuomenės gusarai, sugrįžę iš šio rudens manevrų, mergelių gėlėmis apkaisti joja laikinosios Lietuvos sostinės Kauno gatvėmis.

Japonai Naudoja Nuodingas Dujas

GENEVA. — Kinijos atstovai pridavė oficiali Tautų Sąjungai skundą, kad japonai naudoja nuodingas dujas ir taip vadinamas dum-dum kulkas. Ši skundą patvirtina Raudonojo Kryžiaus viršininkas Dr. E. F. Etttinger ir Dr. Boreio, kuris buvo pasiustas Kinijon patvirtinti Kinijos skundą.

Nuodingomis dujomis ir dum-dum kulkomis japonai kariauja Shanghai fronte. Nuodingųjų dujų žymės pažymėta mušiuose spalio 2, 5 ir 10 dienomis, nuo ko mirė 54 kinų kareiviai ir apie 1,500 apnuodinti.

NACIŲ PROPAGANDA AMERIKOJE.

BOSTON, MASS. — Naciai išmugeluoja į Ameriką daugybę savo propagandos brošiūrų, lapelių ir laikraščių. Įrodydami nusako, kad tuo tikslu jie praleidė jau apie pustrėčio miliono dolerių. Vyriausiais nacių propagandistais yra du Fordo automobilių fabriko inžinieriai viršininkai. Šie dalykai paaiškėjo Massachusetts valstijos seimelio komisijoje, kuri nagrinėja „radikalų veikimą Amerikoje“. Tame nagrinėjime taipgi paašikėjo, kad naciai netik renigia planus nuversti Amerikos demokratiją, bet 1935 metais jie buvo padarę sąmokslą nugaruoti net Meksikos valdžią.

650 Tonų TNT Kinams

NEW YORK, N. Y. — Du Pont amunicijos gaminių kompanija Hamburg-American linijos laivu „St. Louis“ išsiuntė iš Brooklyno prielaukos Kinijai 13,000 dėžių, po 50 svarų kožna, TNT sprogstančios medžiagos. Kita tiek bus pasiūsta kitu laivu vėliau. Šis užsakymas buvo padarytas dar pirm prasidėjimo kinų-japonų karo. TNT yra smarkiausias sprogyns. Jis ypačingai naudojamas šovinims del priešorinių kanuolių ir oro bomboms. Beabejo, ši sprogstančioji medžiaga bus naudojama prieš japonus.

Įvairūs Lietuvos Gyvenime Įvykiai

— VEIKALĄ APIE Angliją, Vokietiją, Franciją ir Belgiją rašo V. Gustainis, diplomatinis korespondentas, kuris šią vasarą tap šalies aplankė.

— GREKĖJA ATSTOVO iki šiol Lietuvoje neturėjo. Dabar Grekijos vyriausybė pavedė savo pasiuntiniui Berlyne eiti ir pasiuntinio Lietuvai pareigas. Netrukus Grekijos atstovas atvyks į Kauną įteikti respublikos prezidentui savo skiriamuosius raštus; kartu bus pasirašyta ir Grekijos-Lietuvos prekybos sutartis.

— SUMAŽĖJO KALINIŲ SKAICĖIUS Lietuvos kalėjimuose apie 17 nuošimčių, palyginus su pereinutų metų skaičiumi. Dabar visuose Lietuvos kalėjimuose yra apie 3,500 kalinių. Lietuvos teismai plačiai vartoja sąlyginį nuteisimą — vadinasi, už smulkesnius nusikaltimus nesunkiai nubaudžia, bet čia pat nuo bausmės atleidžia, jeigu per tam tikrą laiką kaltinamasis vėl nenusikalsta.

— PENKTĄ APYGARDO TEISMĄ numatoma sudaryti Ukmergėje. Šiam teismui priklausys Ukmergės, Utenos ir Zarasų apskrėtis, kurie iki šiol priklausė Kauno ir Panevėžio apygardų teismams.

— ŠIAURĖS PASVAISTE nepaprastai didingais ir gražiais stulpais buvo matoma Lietuvos rugsėjo mėn. 30 dienos vakare.

Šis gamtos prajovas Lietuvoje matomas labai retai, todėl žmonėse sukėlė daug kalbų ir susidomėjimo.

— PREKYBOS, pramonės ir amatų rumuose bus 75 nariai. Susitarta, kad du trečdaliai narių bus lietuviai ir vienas trečdalis — žydai.

— AMERIKOS BEKONO kontingentų dalis teko Lietuvai. Amerika šiemet neįvežė į Angliją tiek bekonų, kiek jai buvo leidžiama įvežti. Kai Amerikos neįvežtąją dalį anglai pasikirstė tarp kitų kraštų, tai to kontingento dalis teko ir Lietuvai. Lietuva papildomajį bekonų kontingentą tuoju išnaudojo, leistąjį bekonų kiekį išveždama į Angliją.

— RUPINASI ŽIRGINIU SPORTE. Jau keletą metų Kaune veikė kapitono Andriuno laikoma jėgimo mokykla. Už nedidelį atlyginimą jėgimo mėgėjai buvo mokomi jėginti mokyklos arkliais. Prankusieji galėjo mokykloje arklis nuomoti pajodinėti. Dabar kap. Andriunas ilgesniam laikui turi išvykti į užsienį ir todėl mokyklą negali toliau laikyti. Žirginio sporto mėgėjai buvo susirinkę aptarti rupimą klausimą. Manoma sudaryti žirginio sporto draugiją, nes jėgimo gražiam ir sveikam sportui plėstis Lietuvoje yra geros sąlygos.

— DARBO INSPJEKTORIAI paragono darbininkus, kad jie tiksliai ir pilnai užrašinėty į atsiskaitymo knygeles darbininkų uždarbį ir darbo laiką. Pagal tuos užrašus bus tikrinama, ar teisingai mokamas nustatytas už darbą atlyginimas.

— SUGRĮŽO IŠ ISPAIJOS lietuvis Ant. Švelnikas, kuris 8 mėn. tarnavo kairiųjų ispanų armijoje ir dalyvavo civilime kare. Ties Bilbao jam pavyko pabėgti ir anglų laivu pasiekti Angliją. Londone Lietuvos atstovybės kelionei sušleptas grįžo į Lietuvą.

— FRANCUZŲ KALBA Lietuvos gimnazijose dabar laikoma pirmąja švėtinąja kalba. Lietuvoje dabar truktas francuzų kalbai mokytojau. Tos kalbos ir francuzų literatūros mokytojųms paruošti busias įsteigti Vytauto Didžiojo Universitete francuzų kalbos institutas.

— VISOJE LIETUVOJE spalio 9 d. lygiai dvyliką valandą vienai minutei sustojo judėjimas, neišskiriant gelžk. traukinių. Organizacijos ir visuomenė Vilniaus pagrobimą vie ninaigai paminėjo su didesniu pasirizimu atgauti savo sostinę.

— SPALIŲ 10 d. Vendziogaloje ukininkai suruošė „Derkiaus šventę“. Dalyvavo 3,000 ukininkų ir vyriausybės atstovai.

— SPALIŲ 12 d. lenkai grąžino pagrobta policininką Stankevičių.

Oficialis Pranešimas

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS NARIŲ NOMINACIJOS.

Su 1 d. lapkričio, 1937 metų, prasideda SLA. Pildomosios Tarybos narių nominacijos. Susivienijimo nariai turi nominuoti kandidatus į visą Pildomąją Tarybą: Prezidentą, Vice-Prezidentą, Sekretorių, Išdininą, du Išdo Globėjū ir Daktarą-Kvotėją.

NOMINACIJŲ LAIKAS — 61 diena. Pradedant su 1 d. lapkričio, 1937 m., ir baigiant su 31 d. gruodžio, 1937 m. Visos nominacijų blankos ir balotai turi būti prisiusti Centrar nevēliaus 5 d. sausio, 1938 m. Vėliaus prisiustos nominacijos nebus priskaitomos.

PASTABA: Nors nominacijoms yra paskirta 61 diena, arba du mėnesiai laiko, tačiau nominacijos turi būti atliktos viename mėnesyje, t. y. viename lapkričio arba gruodžio mėnesio kuopos susirinkime.

BUDAS NOMINACIJŲ. Kandidatai į visas Pildomosios Tarybos vietas turi būti nominuojami visuotiniu balsavimu. Kuopos susirinkime, kuriame įvyks nominacijos, kiekvienas narys gaus iš kuopos valdybos atspausdintą **NOMINACIJŲ BALOTĄ**. Balote narys įrašo po vieną ypatą į kiekvieną urėdą (į Išdo Globėjus perstato dvi ypatas), pažymint vardą, pavardę ir iš kokio miesto arba kokios kuopos nominuojamas narys yra. Į Pildomosios Tarybos urėdus gali būti nominuoti tie nariai, kurie yra išbuvē Susivienijimo nariais gerame stovyje nuolatos per du paskutiniu metu prieš rinkimus ir kurie yra Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai.

KUOPŲ VALDYBŲ PAREIGA yra daboti, kad nominacijos būtų atliktos teisingai, kad balsuotų tik tie nariai, kurie yra gerame stovyje, kurie yra išbuvē šešis mėnesius Susivienijimo nariais ir tik tie, kurie dalyvauja kuopos susirinkime. Kuopos pirmininkas paskiria balsų skaitymo komisiją, kurios pareiga suskaičiuoti nominavimo pasekmes ir visam kuopos susirinkimui apie tai pranešti.

KUOPŲ SEKRETORIAI turi susirinkime įrašyti į Nominacijų Raporto Blanką, No. 1, kiek narių susirinkime dalyvavo, kiek balsavo, kiek atsisakė balsuoti, kokie kandidatai nominuoti, kiek kuris kandidatas gavo balsų į kiekvieną urėdą. Pilnai išpildžius blanką, kuopos valdyba turi pasirašyti po ją ir kartu su visais **NOMINACIJŲ BALOTAIS** turi akyvaizdoje susirinkusių sudėti į konvertą, ant kurio yra atspausdinta žodis **NOMINACIJOS**, ir tą patį vakarą įmesti į pašto dėžutę.

PASARGA: Visos nominacijos turi būti atliktos čionai nurodyta tvarka. Nominacijos atliktos kitokiu būdu skaitysis neteisėtomis ir turės būti atmetos galutiname suskaičiavime.

SLA. PILDOMOJI TARYBA:

- F. J. BAGOCIUS — Prezidentas,
- J. K. MAZUKNA — Vice-Prezidentas,
- M. J. VINIKAS — Sekretorius,
- K. P. GUGIS — Išdinininkas,
- S. MOCKUS — Išdo Globėjas,
- E. MIKUZIUTĖ — Išdo Globėja,
- DR. J. S. STANESLOR — Dakt.-Kvotėjas.

MAZINS BEDARBIAMS PASELPOS ISLAIDAS. WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Rooseveltas painformavęs spaudą, kad nuo dabar bus mažinama bedarbių pašelpo islaidos, nes tuo norima subalansuoti šių metų šalies biudžetas. Prezidentas taipgi įsakęs visoms administracijoms instaingoms mažinti islaidas.

Apsupo 50,000 Japonų

NANKING, Kinija. — Aštunto Ruošto Armija, pirmiau buvusi Raudonoji Kinų Sovietų Armija, smarkiai muša japonus Shansi provincijoje, šiaurinėje Kinijoje. Ši armija veikianči nedidelėmis, greitomis dalimis, pusiau partizantišku būdu. Ir ji japonams suteikė visai ne tikėtus smugius net keliose vietose, atimdami iš japonų keletą svarbių pozicijų ir miestelių. Jie taipgi suardė daugelį mylių japonų kelių.

Net ir patys japonų komandieriai prisipažįsta, kad kinai japonus sulaike Shansi provincijoje. Kinų vyriausybė praneša, kad toje srity kinai atkirtė arba jau baigia apsupti net 50,000 japonų kariuomenę.

Kinams pradeda geriau sekintis ir kituose frontuose. Jie gana smarkiai japonus pliekia ir Shanghaijuje.

Lietuvos Universitetas Pradėjo Darbą

Rugsėjo mėn. 15 dieną Vytauto Didžiojo Universitetas Kaune pradėjo naujus mokymo metus. Tą dieną Universiteto buvo naujų studentų priėmimas — imatrikuliacija. Į visus fakultetus buvo paduota 815 prasymai. Priimta 536 nauji studentai. Kitų prašymai dar galutinai neįspręsti.

Iškilmės prasidėjo tautos himnu „Lietuva Tėvynė mūsų“ ir baigėsi studentų himnu „Gaudeamus igitur“. Universiteto rektorius, profesorius Roemeris, savo kalboje priminė, kad studentai simbolišku rinktės, be kartu priima ir pareigas. — Musų studentija — sakė rektorius Roemeris — turi gerų privalumų, labai jauryt tautiniam klausimams, kaip pav., Vilniaus, Klaipėdos. Dar pabrėžė, kad prietaraujais nuomonei, kad Lietuvoje perdaug inteligentų. Musų valstybei reikalinga mokslo, daugiau švėtinės visuomenės, intelektualinės kultūros.

Statistikos duomenimis matome, kad studijuojančių skaitis yra mažėjęs, tačiau diplomų išdavimo skaičius didėja. Daugiausiai išduota 1936 m.

TEVYNĖ

Savitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Pristatantius raštus Redakcija trumpina ir tašo sulig savo nuostipos. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVEIKINTINAS TAIKINGUMAS

Kilęs organizuotų darbininkų gyvenime naminis karas, pasiekė labai liudnos padėties. Kilo visa eilė įvairiose vietose taip vadinamų juridinių streikų, kurių vyriausiu tikslu buvo ne kovojimas už didesnes algas ir geresnes darbo sąlygas, bet už vadovybę pačiam unijonizme. Tokiu atveju visuomenė turi nekęsti visas streiko pasekas, kuris ne darbininkų buklės pagerinimui vedomas. Todėl visi suprantiama, kad Amerikos visuomenė labai nepalankiai pradėjo atsinešti i ta susirėmimą tarpe Amerikos Darbo Federacijos ir Komiteto Industriam Organizavimui (C. I. O.).

Nepalankus visuomenės nusitattymas organizuotam darbininkų judėjimui, aišku, negali ieseiti tam judėjimui i naudą. Paprastai visuomenė simpatizuoja streikuojantiems darbininkams, kuomet jie kovaja su darbdaviais už pagerinimą savo buklės. Bet negalima norėti, kad visuomenė simpatizuotų streikams už vadovybę organizuotų darbininkų judėjime.

Taiגי galima tik pasveikinti abiejų šalių parodyta taikingumo kryptį, kad baigti organizuotų darbininkų naminį kara. Pirmiausiai C. I. O. vadai susirinkę Atlantic City, N. J., spalio 12 d. pasiuntė telegramą Amerikos Darbo Federacijos konvencijai Denver, Colo., pasiulydami išrinkti iš abiejų organizacijų po 100 atstovų, kurie bandytų išlyginti nesupratimus ir įvykinti taiką organizuotų darbininkų judėjime. Iš karto A. D. Federacijos vadai šaltai priėmė šį pasiūlymą, tikrindami, kad jis nėra nuoširdus. Pagaliau, perdeldė atstovybė siulo, nes 200 priešingo nusistatymo žmonių nelengva sutaiykti. Federacijos vadai pareiškė, kad užtektų po tris atstovus iš abiejų šalių.

Tačiau spalio 14 d. federacijos vadai pasiūlė konvencijai užgerti jų sutikimą priimti C. I. O. pasiūlymą tartis, su ta vienok sąlyga, kad abiejų šalių atstovybė virš trijų asmenų galės būti padidinta iki tokio skaičiaus, kaip to susidėjusios aplinkybės reikalauja, bet ne iš anksto nustatyti po 100 narių atstovybė iš abiejų šalių. Tokį pasiūlymą A. D. Federacijos konvencija didžiausiomis ovacijomis užgrynė be jokio pasipriesinimo. Netenka abejoti, kad C. I. O. vadai pataisą priims.

Galima tik pasidžiaugti organizuotų darbininkų judėjimo vadų pagaliau parodytu tokiu taikingumu. Taikingas tarpusavys organizuotų darbininkų sugyvenimas išeis naudon patiems darbininkams.

DAUGIAU KURYBINIO DARBO

Naudingū darbu užsiėmęs žmogus neturi laiko išdykavimui, sako išmintingas patarimas. Šis teisingas patarimas labai tinka SLA. kuopų ir apskričių veikėjams. Daugiau užsiimdami kurybiniu darbu neturėsime laiko beprasmiais vaidams ir pigiam politikavimui, kas yra svarbiausiu akstintoju nesantaikos S. L. A. kuopose ir visoje organizacijoje.

Todėl, gerb. SLA. veikėjai, daugiau kurybinio darbo! Kiekvienas SLA. narys pirmiausiai sau uždavinū privalo laikyti organizacijos ugdymą, kalbinant geros valios lietuvius prisirašyti prie SLA. Tai konstitucijos uždavimas visiems SLA. nariams pareigos. Antra konstitucijos uždavimas kiekvienam nariui pareiga, lankyti visus kuopos susirinkimus ir rūpintis organizacijos reikalais bei remti visus kuopos parengimus ir visoki veikimą. Be to, visi nariai kviečiami talkon svar-

biam kulturiniam darbu — platinimui SLA. Aukšinio Jubilėjaus Albumo, kurį mūsų Susivienijimas išleido savo 50 metų sukakties atžymėjimui. Tai pirmiausiai kiekvienam SLA. nariui privalomi mūsų organizacijos kurybiniai darbai.

Toliaus seka kulturinis veikimas, be kurio jokia organizacija negali apeiti, jei nori augti ir visuomenės pritarimą bei pasitikėjimą turėti. Be kulturinio veikimo jokia organizacija negali pasiekti visuomenės, kad laimėti jos simpatiją ir pritarimą. Ypatinai visomis išgalėmis reikia rūpintis mūsų prianganchios kartos auklėjimu lietuviybės dvasioje, mokinant ją lietuvių kalbos ir rašto. Šiuo svarbiu ir būtiniu reikalu visos SLA. kuopos ir visi apskričiai turėtų gyvai rūpintis.

Kalbant kulturinio veikimo reikalais, dar kartą norime priminti SLA. kuopoms bei jų veikėjams, kad dabar laikas pradėti kuopų mėnesinius susirinkimus pajavainti kulturinio veikimo programėmimis ir draugiško pasilinksminimo programėmimis. Tokie kuopų susirinkimai netik sutrauktų žymiai daugiau narių, bet ir būtų auklėjamas draugišumas, didesnis narių susijartimomas, susipratimas ir tas žymiai pagelbėtų prašalinti iš kuopų gyvenimo visokius nesutikimus ir vaidus.

Visos SLA. kuopos pabandykite taip pajavairinti savo susirinkimus. Pamatysite, kad tas išeis i naudą pačioms kuopoms ir jų nariams. Tas žymiai pagelbės pritraukti daugiau narių prie organizacijos, tokie susirinkimai paskatins ir jaunimą dėtis prie SLA. Juk lengva kiekvienai kuopai suruošti kartą i mėnesį apie valandos laikui programė, kuria sudarytų prakalbė, deklamacijos, padainavimas ir muzika. Tokiu atveju turėtų progos mūsų prianganti karta pasirodyti prieš publiką, kas pridutų jiems daugiau noro ir energijos lavintis ir suartintų juos su jų tėvų organizacija, su lietuvišku veikimu.

Stodami kurybinų darbu frontan, užkirsime kelią visokioms politikavimams, kurie mus skirsto ir nesantaiką mūsų tarpe kelia, o pasekoje to demoralizuoja ir trukdo visokį organizacijos veikimą ir jos ugdymą.

BEREIKALINGAS PAMOKSLAS

Chicago lietuvių komunistų laikraštis išėina prieš Kubos lietuvių šelpimą. Kadangi SLA. Prezidentas, adv. F. J. Bagocius, atsisaukė i SLA. kuopas ir narius, prašydamas sušelpiti nelaimėn patekusius ir badaujančius Kubos lietuvius, tai komunistai negalės dalyvauti tokių aukų skirstymo kontroliavime. O komunistai papratė visus žmones spręsti sulig savės, todėl šaukia, kad „tuli žmonės gali pasinaudoti, o kiti pasiliks kaip buvė alkani“. Šitai sakydami, matyt, jie prisimena tuos tukstančius dolerių šiaurinės Lietuvos sušelpimui komunistų surinktus keli metai atgal, kurių nei vienas centas nepasijusta badaujančių Lietuvos žmonių sušelpimui, bet sunaudota jų politiniam kromeliui čia pat, Amerikoje.

Komunistų laikraštiniškai gali būti ramus del SLA. Prezidento atsisaukimo ir patvarkymo Kubos lietuvių šelpimo reikalu. Visų pirma niekas iš komunistų aukų nepraše ir neprašo, nes žino, kad humanistiškiems tikslams, ypač lietuvių šelpimui, komunistai aukų neduoda. Antra, SLA. viršiniškai mokes ir be komunistų patarimų tinkamai išdalinti badaujantiems Kubos lietuviams SLA. kuopų ir narių sudėtas aukas.

Kad SLA. suteiktą \$200 auką badaujantiems Kubos lietuviams sušelpiti pavesta Lietuvos generaliniam konsuliui, p. J. Budriui, sunaudoti tam tikslui ir kad SLA. Prezidentas patarė visas tam reikalui aukas siųsti p. Budrio žiniai, tai klaidos nepadaryta. Pirmiausiai reikia žinoti, kad Kubos lietuvių neorganizuoti, neilgai tenai gyvena, todėl ir negali sudaryti tokio komiteto, kuris turėtų neabejotino pasitikėjimo, kad aukas tinkamai sunaudos.

Tokių atvejū nelaiminguosius pri-seina šelpti atskiroms šeimomis ir net atskirus asmenis. Taiגי tokį šelpimą sutvarkyti sėkmingiausiai gali Lietuvos valstybės atstovas, kuris gali gauti net ir vietinės valdžios pagelbą.

Pagaliau gerb. J. Budrys savo pareiškimu „Tėvyneje“ užtikrino, kad: „Visos iš SLA. ir jo vienetu bei narių surinktos aukos bus išleistos pasitarus su SLA. Vadovybe.“ Tokiu atveju ir atskaitomybė bus pilnai žinoma SLA. viršininkams ir visiems aukavusiems.

Todėl visi bereikalingai komunisty laikraštiniškai varvina seilę matydami, kad Kubos lietuvių sušelpimui SLA. aukos eina ne per jų rankas. Lygiai tiek nereikalingas ir jų pamokslas, kuriuo bando pridengti savo pavėdą, kad be trupinių komunistinio kromelio naudai bus sušelpti Kubos lietuviui.

NEGUDRI DEMAGOGIJA

Keliais atvejais šioje vietoje buvo nurodyta, kad komunisty spauda visu šavo išgėvrimu puola ir šmeižia kai kuriuos SLA. viršininkus ir diktuoja SLA. nariams, ką jie turi rinkti savo viršininkais. Kuomet SLA. organas i tokius komunisty laikraštiniškai nešvarumus reaguavo, tai jie pradeda šaukti, kad „Tėvyne“ redaktorius „niekina ir šmeižia SLA. narius už tai, kad jie yra kitokio politinio nusistatymo“. Žinoma, tokis priekaištats yra vien negudri demagogija.

Pirmiausiai komunisty laikraštiniškai turime paaiškinti, kad joks rimtas žmogus neskaitis SLA. narių „šmeižimu ir niekinimu“, kuomet SLA. organas reaguoja i komunisty spaudos kišimasi i Susivienijimo reikalus, net šmeižiant ir niekinant SLA. viršininkus bei diktujant SLA. nariams ką jie turi rinkti savo viršininkais. Antra, S. L. A. 33-čio Seimo nutarimas „Tėvyne“ redaktoriui įsako „ginti S. L. A. reikalus prieš tokias partijas ir tokius partijų narius, kurie ar kurios kišasi i SLA. reikalus ir puola SLA. viršininkus ir jo organo Redakciją, SLA. kuopų ir apskričių darbuotę ir pavienius SLA. darbuotjus“. O komunisty laikraštiniškai visuomet buvo ir yra tokiais S. L. A. organizacijoj ramybės ardytojais ir SLA. viršininkų bei veikėjų niekintojais ir šmeižikais. Todėl ar komunisty laikraštiniškai tinka, ar ne, mes reaguosime i jų puolimus Susivienijimo ir jo viršininkų bei veikėjų.

Niekas tiek visokių insinuacijų, šmeižtų, nesamonių ir demagogijos nepalėdžia SLA. reikalais, kiek tuomi pasižymi komunisty laikraštiniškai. SLA. organo pareiga i tą visą reaguoti ir tų šlykštųjų atvurius demaskuoti. Tas savo pareigas pildėme ir pildysime.

Augančios krašto skolos

Dažnai girdime prezidentą Rooseveltą tikrinant, kad federalės valdžios išlaidos mažinamos ir cinema prie metinio biudžeto subalansavimo. Bet tikrenybėje išlaidos didėja. Šių fiskalių metų, kurie prasidėjo su 1 d. liepos, pirmų dviejų mėnesių federalio biudžeto deficitats siekė virš 400 milijonų dolerių. Jei tokia norma deficitats augs visus metus, tai federalės valdžios biudžeto deficitats pasieks virš trijų bilionų dolerių. Vadinasi, tokia suma padidės Amerikos valstybinės skolos.

Dabar Amerikos valstybinės skolos siekia 37 bilionus dolerių. Ką ištikro ši suma reiškia, tai pažvelgkime i šį palyginimą: nuo 1863 metų federalė valdžia turėjo viso pajamų 74 bilionus dolerių. Vadinasi, Amerikos valstybinės skolos siekia pusę tos sumos, kiek iš viso valdžia turėjo pajamų per 64 metus.

Šios valstybinės skolos gula ant visų Amerikos gyventojų pečių. Todėl visi vietoje reikalauji iš valdžios taupumo, kad bent nedidėtų ši milžiniška skoly našta.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. P. Z. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

INKSTŲ AKMENLIGĖ — NEPHROLITHIASIS

Rašo DR. P. Z. ZALATORIS.

INKSTŲ AKMENLIGĖ yra taip sena, kaip ir pati žmonija. Medicinos mokslas rodo, kad ši liga buvo žinoma dar net egiptiečių laikais. O jau kiek vėliau mūsų pirmtakunas Hippokratats aprašė inkstų akmenligę ir kitas panašiai tokias ligas.

Inkstų akmenų susidarymui neretai priežastimi buna daugelis užkrečiamųjų ligų, būtent: bronchopneumonia, skarlatina, uždegimas plaučių, puliuojantis endokarditas, karštligė ir influenza. Be to, inkstų akmens esti randami dažnai pas ligonius, kurie turi sužalotas nugarukaulio smegenis, kaulus arba sąnarius.

Šių dienų tyrimai liudija, kad akmens gali pasidaryti pas tokius ligonius, kurie vartoja netinkamą maistą ir del permažo vandens suvartojimo, nes inkstuose susirinkę rugščišios druskos nebuna išplautos pro šlapinimo takus.

Tarp tyrinėtojų vyrauja nuomonė, kad perdidelis vartojimas pamidorų, kakao, rugarbo ir kitų vaisių, turinčių rugštumelių rugšties, taipgi sudaro geras sąlygas akmenims pasidaryti.

Inkstų akmenligę gali paliesti tiek jaunas, tiek senas be skirtumo lyties. Ji pasitaiko dažniau pas vyrus, negu pas moteris. Taip jau maži kukliai irgi nėra liuosi nuo šios ligos.

Šitos ligos susirgimai dažniausiai pasitaiko dešinėje pusėje, negu kairėje. Vienok buna ir tokių atsitikimų, kada ligoniai, serganti inkstų akmenlige, turi akmenis abiejose pusėse. Akmens buvimas kiekviename inkste žymiai apsunkina gydymo būdą, ypatinai kuriems yra reikalingos operacinės metodos, nes dideliame akmeniui išbuvus ilgą laiką inkstų rekelėse ten pasidaro nemažai žalos.

Akmenys galį būti labai maži arba labai dideli. Jei jie buna mažulėliai, tai jų skaičius ten

esti didelis, o kad didelis akmuo randasi inkste, tai vienas arba keli.

Ryskiausi ir pastoviausi simptomai inkstų akmenligės yra priepuoliai su diegliais bei skausmu. Jei inkste randasi neapskritas ir nelygus akmuo, tai jis ten gali būti beveik ilgą laiką be skausmo ir net nepastebėtas. O diegliai bei skausmai, apskritai, gali būti sužadinami inkstuose tik tada, kada maži akmeniukai, budami ten, užsikemša juose, kurių pasekmė buna organų ištempimas ar įtempimas.

Šios ligos priepuoliai buna gana staigus, kurie tęsiasi nuo kelių minučių iki kelių valandų. Ligonį tuojau pradeda krėsti šaltis ir jis prakaituoja šaltu prakaitu. Po to, jis pajunta bendrą sonuose arba nugarog skaudėjimą, kuris gali būti nuolatinis arba su trumpomis pertraukomis. Po kiek laiko šis skausmas susimeta i inkstų sritį. Tokie ligoniai dažnai nori vemti arba vemti ir jie jaučiasi labai serganti.

Inkstų akmenligės ligonių šlapinimasis buna padaznėjęs ir kai kada jie šlapinasi net kraujiu. Jų šlapumas esti nešvarus. Jame buna raudoni puliai, pėdsakaj kraujo, baltymai ir visokios rūšies bakterijos.

Inkstų akmenligės komplikacijos yra nevienodos. Šitos ligos ausilpninti ligoniai dažnai išvysto infekciją, pyelitį bei perinefritinį abscesą. Be to, tuli ligoniai įgauna sutrikimą normalės šlapinimosi takų buties arba kraujavimą.

Ligonių pavėlavimas ateiti laiku pas gydytoją, dažnai sudaro nevisai mažą mirtingumą. Mirtingumas inkstų akmenligės vėl priklauso nuo ligos eigos ir gydymo priemonių. Vieni miršta i trumpą laiką po operacijos, o kiti gyvena dar ilgas metus.

Gydymas vaistais inkstų akmenligę nėra pasekmingas. Jei ligoniui buna reikalinga operacija — nėra ko jos bijoti. Jei ji buna laiku padaryta ligoniui ir prašalinti visi akmenys iš jo inkstų, o nutekėjimo sąlygos buna geros, tai tokia operacija išgelbsti ligonį nuo mirties.

Jaunimo Veiklos Klausimu

Jaunimas Turėtų Atsiminti, Kad ir Seniai Buvo Jaunė.

gy galės tik tas, kuris bus tinkamai prisirengęs visuomenės mokytojo ir vado pareigoms. Meno rateliuose, skambiuose dainų aiduose, mikliose šokių figuruose, tai jaunimo pradinė visuomeninio veikimo mokykla. Šioje srityje jaunimui veikti netik gražu, bet ir reikalinga. Su šia veikla prasideda jaunimo auklėjimasis visuomeniniam veikimui. Šioje v. imo srityje jaunimas pasiekę pirmasias vietas, jau gali pereiti i vietinės kolonijos veikimo vadovybę. Kuris turi gabumus ir pasirijimą visuomeninės vadovybės siekti, tik savo veikimą plesdamas laipsniškai gali to pasiekti. Turime atminti, kad visuomeninio gyvenimo pirmųjų eilių vadovybei pasiekti reikiada didelio pasirijimo, nenugalimos ištermės, išsilavinimo, prityrimo ir takto. Taip kad vos įšokę i visuomeninį veikimą kad ir gambiausias jaunuolis negali būti sėkmingu ir autoritetingu visuomenės vadu. Neilengva pasiekti tos vadovybės, o dar sunkiau toje vadovybėje pasilaikyti. Tam reikia ilgų metų sunkaus darbo, už kurį nei vienas veikėjas beveik jokio atlyginimo negauna. Kuomet vadovybėje turime dar tinkamus senesnius veikėjus, tai pasimokykime iš jų, vietoje šaukti, kad jau mums laikas jų vietas užimti. Kuomet ateis tinkamas laikas, kuomet busime tam pilnai prisirengę, tai savaimi įžengsime i pirmiaulės vadovybės vietas. Lietuviai padcios prigimties apdovanoti sumanumu ir darbštumu. Aplamai, lietuviai nėra labai pavydūs ir kerštingi, o kurie bando kitiems kersinti visuomeninio veikimo srityje, tai anksčiau ar vėliau tik pats sau atkersija, o ne kam kitam.

URIJAS KATZENELN-BOGENAS, lietuvių ir latvių liaudies dainų antologijos „The Daina“ autorius ir išleidėjas.

Kuomet mūsų suėjimuose, susirinkimuose, nežiurint ar jie yra privatinio ar visuomeninio pobudžio, nesimato jaunimo, to linksmo ir gyvo gyvenimo žiedo, tai lyg nejauku pasidaro. Pradedi žmogus manyti, kad mūsų jaunimas nesidomi gyvenimu, nenori studijuoti jo problemas ir nesirengia mūsų visuomeninių darbų vadovybei ateityje. Vadinasi, vengia tos mokyklos, kurios neišėjęs nei vienas negali būti mokytoju ir vadu.

Nu siskundimai jaunuolių, kad seniai neužleidžia jiems vietų vadovybėje, kad jiems jau laikas paimti tą vadovybę i savo rankas, man rodo yra visai nepamatuotas. Labai gražu, kad mūsų jaunimas turi tas kilnias ir augštas ambicijas pirmųjų vadovybės eilių pasiekti. Bet gi pirmiausiai kiekvienas jaunuolis turėtų paklausti pats savę, kurio senesniųjų veikėjų vietą jis nori užimti? Pagaliau privalo pats save pastudijuoti, ar jis yra pilnai prisirengęs siekiamai vietai visuomeninio gyvenimo vadovybėje, ar jis pilnai supranta tos vadovybės pareigas ir atsakomybę prieš visuomenę? Turėti ambicijas yra labai geru dalyku, bet tų ambicijų patenkinime būti sėkmin-

be reikiama prisirengimo, be plataus prityrimo šaukti, kad tegul jaunėji užima senių vietas. Ateis laikas, kuomet busite toms pareigoms pilnai pribrendę, be jokio iš niekur pasipriesinimo busite pašaukti vadovybės pareigoms. Neužmirškime, kad ir mūsų tėvai, kurie šiandien stovi pirmiaulės vadovybės vietose, kuomet nors buvo jauni. Paklauskite savo tėvų kaip jie pasiekė mūsų tautinio veikimo vadovybės ir jums paaiškins, kad tik pasisventimu ir neatlaidžiu savo veikimu to pasiekė. Prisižūrėkime i savo tėvų darbštumą, sumanumą ir atsidadimą visuomeniniam veikimui ir mokykimės iš jų tų gražių ypatybių. Svarbiausiai, pagerbkime senuosius veikėjus už jų pasisventimą tiems visuomeniniams darbams, kurių daviniais šiandien galime ir mes jau pasididžuoti ir naudotis.

Kol jaunas, broli ir sesute, linksminkis, dainuok, šok ir kartu nepamiršk auklėtis kulturingu ir išmintingu ateities gyvenimo vadu. Neužmiršk jau nuoli, visai nejuociomis ir pats įžengsi i senjų kategoriją... Z. V.

Vilniaus Konferencijos 20 Metų Sukaktuvės

Karo pradžioje Lietuvoje veikė tikrai viena organizacija — komitetas nukentėjusiems nuo karo šelpti. Viena to komiteto dalis veikė savarankiškai Rusijoje. Be šelpimo darbo, komitetas ėmė rūpintis švietimo bei kultūros, vėliau ir politikos reikalais. 1917 metais komitetas stengėsi suaukėti Lietuvos konferenciją, į kurią suvažiavę iš viso krašto atstovai pasisakytų svarbiaisiais politikos klausimais, visiems tada labiausiai rūpėjo Lietuvos ateities klausimas.

Kol vokiečiams karo frontuose sekėsi, jie nenorėjo nieko kalbėti ir tartis su lietuviais Lietuvos ateities klausimais; jie patys ruošėsi tą klausimą saviškai išspręsti: prijungti Lietuvą prie Vokietijos, ir galas. Tačiau likimas kitaip lėmė. Karas tęsėsi, ir vokiečių pasitikėjimas savo jėgomis mažėjo, kartu mažėjo ir vokiečių puikybės ir godulystė. Kai į karą stojo ir Amerika, vokiečiai pasidarė žymiai sukalbesni.

1917 metų vasarą vokiečiai leido suaukėti Vilniuje lietuvių konferenciją, tačiau į konferenciją nariai turėjo būti kviečiami, bet nerenkami, nes karo metu rinkimų nesą galima daryti. Taip ir buvo padaryta. Buvo išsiuntinėta 264 kvietimai visuomenine veika pasižymėjusiems asmenims; į konferenciją atvyko 214. Ukiniškai ir darbininkai sudarė daugumą. Buvo keletas ir dvarininkų, paskui — gydytojai, mokytojai, inžinieriai, advokatai, kunigai, prekybininkai, amatininkai, pramonininkai. Taip pat čia buvo žmonės ir įvairiausių partijų bei politinių įsitikinimų — nuo bolševikų iki pačių dešiniųjų.

Tačiau, nors ir toks margas konferencijos buvo sąstatas, konferencija Lietuvos politikos svarbiausiu klausimu buvo vieninga: konferencija vienbalsiai pasisakė už Lietuvos visišką nepriklausomybę. Net bolševikiška frakcija su savo vadu Eidukevičium pasisakė už nepriklausomybę. Šitoks konferencijos vieningumas turėjo didelę reikšmę. Konferencijos išrinktoji Lietuvos Taryba, vykdydama konferencijos nutari-

mus, turėjo tvirtą pagrindą savo veikimui, žinojo ko siekti. Nors ir dvidešimties žmonių Lietuvos Taryboje buvo įvairių pažiūrų žmonių, tačiau jie sugėbėjo 1918 metų vasario mėn. 16 dieną vieningai pasirašyti ir paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės aktą; tą aktą pasirašė visi Tarybos nariai: Dr. J. Basanavičius, S. Banaitis, K. Bizauskas, Pr. Dovydaitis, M. Biržiška, P. Klimaitis, kun. Petrulis, kun. Mironas, D. Malinauskas, S. Kairys, kun. J. Staugaitis, kun. J. Šaulys, A. Smetona, S. Smilgevičius, J. Šernas, Dr. Šaulys, adv. J. Vileišis, J. Vailokaitis, S. Narutavičius ir A. Stulginskis.

Vilniaus konferencija tur būti buvo vieningiausia iš visų lietuviškų seimų, konferencijų ar suvažiavimų, bet kur įvykusių, kiek tai liečia Lietuvos Nepriklausomybės reikalą. Galimas daiktas, kad tą vieningumą buvo įkvėpę žiauri ir nepakenčiama vokiečių okupacija. Visi troško iš tos okupacijos greičiau išsivaduoti.

Įdomu pažymėti, kad lietuvių tauta savo svarbiausiems reikalams ginti parodė didelių gabumų ir vienybės. Sakysim, 1905 metais, rusų revoliucijos sukuriuose, tiksliai lietuvių tauta sugėbėjo Vilniuje suaukėti Lietuvos Seimą. Taip pat tiksliai lietuviai 1917 metų gegužės mėn. Rusijoje suaukė Petrapiilio seimą. Taip pat tiksliai vieni lietuviai sugėbėjo ir vokiečių okupacijos metu Vilniuje suaukėti konferenciją.

1905 metais Vilniaus Seimas teiştirio Lietuvai reikalauti plačios autonomijos, o po 12 metų, 1917 metais, jau visi lietuvių suvažiavimai reikalavo Lietuvai Nepriklausomybę. Kaip mažą buvo vilties iš cariškosios Rusijos gauti autonomiją, taip dar mažiau vilties buvo iš keno nors malonės gauti Lietuvai Nepriklausomybę. Tačiau lietuvių tauta drąsiai, ryštingai siekė augšto tikslą — savo krašto laisvės — ir pasiekė. Štai, 1938 metais, jau minėsimame šito didžiausio mūsų tautos laimėjimo 20 metų sukaktuvės, kurioms jau dabar turime ruoštis. Tsb.

Lietuva — Didysis Paukščių Kelias

Per Lietuvą kasmet rudenį ir pavasarį praskrenda daugybė įvairiausių paukščių. Pavasarį jie traukia į šiaurę, o rudenį į pietus, į šiltesnius kraštus. Net varnos po 300—400 kilometrų rudenį pasiekia į pietus. Taip kad Lietuvos varnos žiemą Lenkijos pietuose ar Ukrainoje, o į Lietuvą žiemai atsikrenda varnos iš Latvijos, Estijos. Dauguma sveisėlių paukščių traukia Lietuvos pajūrin.

Virtauto Didžiojo universiteto gamtos muziejus pajūryje turi paukščių stebyklą. Čia stebima, kokie paukščiai kokiu laiku praskrenda. Be to, gaudomi čia paukščiai ir jiems ant kojų užmaunami tam tikri aliuminiai žiedai su numeriu ir gamtos muziejaus adresu. Kai kur svetimuose kraštuose žieduotų paukštelį nušauna ar randa nugaišusį, tai dažnai redajė gamtos muziejui praneša, kur rado žieduotą paukštį. Iš tikrų pranešimų sprendžiama kaip greitai, kaip toli ir kuriais keliais paukščiai skrenda. Lietuvos paukščių stebyklą jau yra sužiedavusi keliasdešimtys tuk-

stančių paukščių.

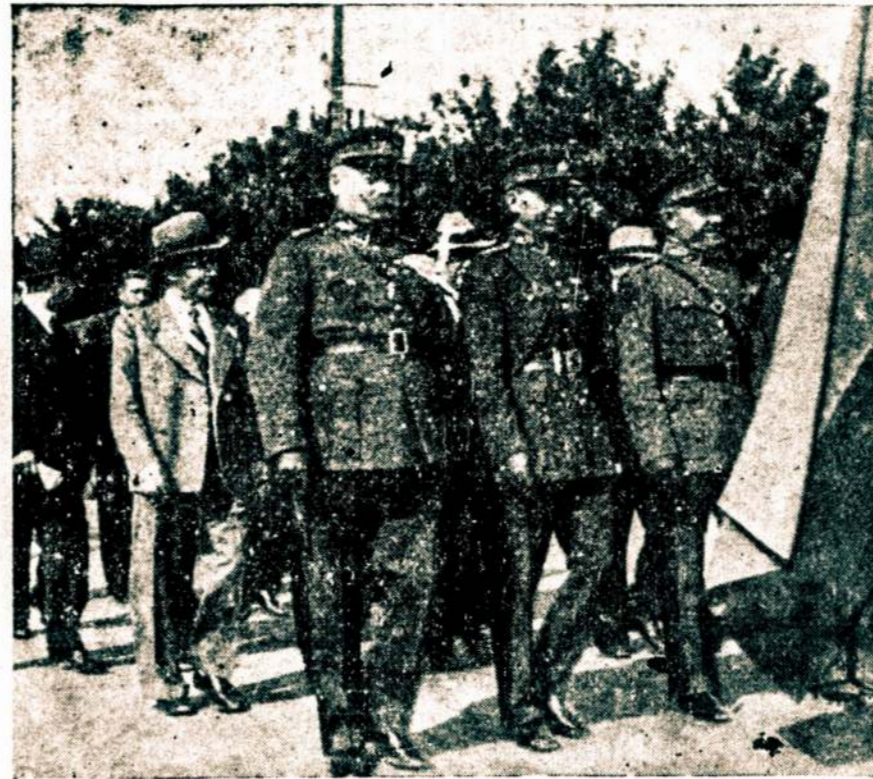
Ziedavimo pagelba yra nustatyta, pavyzdžiui, kad Lietuvos gandrai-garniai nusikrenda po 19,000 ir kartais daugiau kilometrų — į Abisiniją ir net į Pietų Afriką. Įdomu pažymėti, kad Lietuvos gandrai vengia Vokietijos. Rytpusiuose dar gandrai gyvena ir veisiasi, o kitur, Vokietijoje, juos prijaukinti nepavyksta. Vokiečių paukščių stebyklą Rasytėje, Kuršmary, buvo susigaudžiusi kelis šimtus jaunų gandrų ir bandė juos prijaukinti kitose Vokietijos vietose, bet tai jai padaryti nepavyko. Tsb.

LYKSTA Į LIETUVĄ AMERIKOS ATSTOVAS.

Jungtinių Amerikos Valstijų ministris Lietuvai ponas Norrem su šeima, spalio 31 d. atvyksta į New Yorką ir lapkr. 3 d. laivu „Manhattan“ išplaukia į Lietuvą.

— SEKMADIENĮ, spalio 10 d., Kaune atidaryta pirmoji Lietuvos moterų menininkų kurinių paroda. Dalyvauja 40 menininkų su 300 kurinių.

Lietuvių Karių Suvažiavimas Kaune

Lietuvos generolai buvusioje Rusų kariuomenėje lietuvių dalių dalyviai ir veikėjai.

Rašo S. N.

(Taša iš pereito „Tėv.“ num.)

Lietuvių kariuomenės organizavimas Rusijoje, be abejo, turėjo didelę politinę, moralinę, kultūrinę ir organizacinę reikšmę, ypatingai prisiminus patekusius į lenkų ir lietuvių kariuomenės dalis lietuvių karių suvažiavime dalyvavo 88 atstovai nuo 16,000 karių. Jis susirinko gegužės 25 d., t. y. 3 dienom anksčiau, kaip buvo atidarytas seimo posėdis. Karių suvažiavimas buvo nelegalus, tuo laikui niekam į galvą neatėjo prašyti leidimo. Paprasčiaus, galėjo būti ir neleistas. Sąjungos lėšas papildyti suvažiavimo metu buvo suruoštas koncertas mitingas, kuriame pasižadėjo kalbėti 3 ministrai socialistai. Nors nei vienas ministrų neatvyko, bet jų populiarūs vardai sutraukė daug publikos ir koncertas davė 1,000 rublių gryno pelno, kas esant Sąjungos kasoj pajamų iš viso 462 rublių sudarė didesnę paramą. Suvažiavimas pasveikino ukrainus, lenkus, estus, latvius, suomius, anglus, francozus, amerikiečius, italus, japonus, belgus. Lietuvių karių atstovai parodė tiek vienybę, kad nepasidavė visur įsigalėjusiam frakcionizmui ir politiniams klausimais išėjo išvien.

1918 metų sausio mėnesio prabaigoje buvo suaukėtas antirasis lietuvių karių suvažiavimas, kuriame Centro K-to nariai vedė didelę kovą su bolševikais. Iš Rusų kariuomenės frontų, 13 armijų buvo suorganizuoti 3 frontų ir 6 armijų lietuvių karių. Vykdamy pirmojo lietuvių karių suvažiavimo nutarimą, buvo padaryta XII armijos karių tarpe referendumas, kuris pasisakė už savo pulkų steigimą. Tuo pat laiku įvykęs antras Vakarų fronto suvažiavimas taip pat pripažino reikalą organizuoti savo kariuomenes. Žodžiu, visi tuo laikui įvykę susirinkimai reikalauja steigti lietuvių legionus. Vaduodamas karių nutarimai, Centralinis K-tas tris kartus siunčia savo atstovus į vy-

lies laisvės, del Lietuvos iš svetimoms vergovės atvadavimo yra padėta nemaža ir mūsų darbo, išskėteta nemaža mūsų vergų ir skausmų.”

Pirmąją suvažiavimo dieną dalyviai rinkosi ir registravosi Karo Muziejuje. Čia gen. Nagevičius perdavė iš Rusijos atvežtas ir Karo Muziejuje saugojamas lietuvių kariuomenės dalių įsigytas vėliavas. Vėliavas priėmė suvažiavimui vadovavęs gen. Vitkauskas ir su vėliavininkais apėjo visus išsirikiauvusius suvažiavimo dalyvius ir pastačius priešakyje voros, išrikiuoti nužygiavo į Baziliką pamaldų. Pamaldose dalyvavo Krašto Apsaugos Ministeris br. gen. Dirmantas, kariuomenės vadas gen. št. pulk. Raštis, kariuomenės štabo viršininkas gen. št. pulk. Černius ir daug augštų karininkų bei visuomenės veikėjų. Po pamaldų, vyko posėdis, kuriame dalyvavo ir respublikos prezidentas A. Smetona, kuris suvažiavimo dalyvius pasveikino ir pasakė momentui pritaikytą kalbą.

Suvažiavimo dalyviai visas dvi suvažiavimo dienas buvo dovanai maitinami karių mairudaryti lietuvių batalionai, raitelių divizionas ir 226 lauko liudinė Ungėnuose. Pirmųjų lietuvių kariuomenės dalių gyvavimas buvo neilgas. Komunistams nepavykus per savo agentus lietuvių batalionus revoliucionizuoti, Sovietų valdžia įsakė juos likviduoti. 1918 metų balandžio mėnesį Vitebske ir Smolensko batalionai nustojo gyvavę. Rovno batalionas ir raitelių divizionas vokiečių kariuomenės buvo nuginkluoti, o kariai raitelių diviziono pasiūstį į koncentracijos stovyklas. Ungėnų lauko ligoninę Rumunų valdžia įsakė likviduoti, atimdama didelį jos turą. Tragiškiausiais pabaigė savo dienas Sibiro b-nas: 5 karininkai ir keli kareiviai komunistų tapo išžudyti. Centro Komitetas nutarė laikytis griežto neutraliteto Rusų pilietiniame kare, ir tas jo nusistatymas visur lietuvių karių buvo vykdomas. Centralinis K-tas leido kariams savaitinį laikraštį „Laisvas Žodis“.

Nors ir nepavyko mūsų pastangos organizuoti sugrįžti į Lietuvą, bet sukeltas karių sąjūdis turėjo didelę reikšmę ir palengvino Lietuvos atvadavimą ir nepriklausomybės idėją. Grįžę į savo tėvų žemę, kariai tuos obsalius pradėjo taikinti gyvenimui, stodami savanoriais į kariuomenę ir ragindami kitartimus, buvo padaryta XII armijos karių tarpe referendamas, kuris pasisakė už savo pulkų steigimą. Tuo pat laiku įvykęs antras Vakarų fronto suvažiavimas taip pat pripažino reikalą organizuoti savo kariuomenes. Žodžiu, visi tuo laikui įvykę susirinkimai reikalauja steigti lietuvių legionus. Vaduodamas karių nutarimai, Centralinis K-tas tris kartus siunčia savo atstovus į vy-

liaisvės, del Lietuvos iš svetimoms vergovės atvadavimo yra padėta nemaža ir mūsų darbo, išskėteta nemaža mūsų vergų ir skausmų.”

DARBININKAMS PASELPOS IR PENSIJOS.

Lietuvoje draudimo nuo nelaimingų atsitikimų kasa per šį metų 8 mėn. audraustiesiems išmokėjo 97,394.58 lt. pašelpų ir 48,635.30 lt. pensijų, viso 146,029.88 lt. Daugiausia nelaimingų atsitikimų pasitaiko medžio pramonėje, apie 25 nuoš. Iš šios srities darbuočių daugiausia nelaimių įvyksta lentgiūviuose ir baldų dirbtuvėse — 10 nuoš., miško medžiaga vežant arkliais — 8 nuoš. ir statybių miska kertant — 7 nuoš.

Lietuvių Karių Rusijoje sąjūdžio dalyvių suvažiavimo iškilmingame posėdyje kalba Lietuvos prezidentas Antanas Smetona.

Duonos ir Apšvietos Vilniečiams

Spalio 9 dieną suėjo 17 metų, kai klasta, smurtu ir ginklu atplėšta nuo Lietuvos jos sosti- nės ir trečdalis Lietuvos teritorijos. Nors daug kas per 17 metų pasaulio ir mūsų pačių gyvenime pasikeitė — Vilniaus skriauda paliko neatitaisyta: Vilniaus — Suvalkų kraštas okupuotas ir jame biauirus smurtas ir teroras visu smarkumu siaučia.

Mūsų broliai lietuviai tenai neteko pačių paprasčiausių kulturingojo žmogaus teisių. Vilniaus krašto lietuviams nevalia lietuviškai mokytis, lietuviškai viešai kalbėti, neleista klausyti ir turėti radio, nevalia statyti ir net remontuoti namus, nevalia savo miške uogauti, grybauti, malkų pasikirsti, savo ežere žuvausti ir maudyti, negalima be leidimo pereiti iš kaimo į kaimą svečiuosna ar gimines aplankyti, uždrausta verstis prekyba ar būti keliaujančiu amatininku, saulei nusileidus ligi jos patekėjimo uždrausta lietuviui išeiti iš pirkle- 8 d. buvo surengta pulke bendra vakariene, kurioje dalyvavo respublikos prezidentas A. Smetona, krašto apsaugos ministras gen. Dirmantas, kariuomenės vadas gen. št. pulk. Raštis, štabo viršininkas gen. št. pulk. Černius ir daug augštų karininkų. Per vakarienę respublikos prezidentas nuoirdžiai pasisakė su suvažiavimo dalyviais, kurių tarpe daugelis buvo ukininkų, apie ukio darbus ir šių metų derlių. Nuotaika pasidarė tokia gera ir nuoirdi, kad respublikos prezidentas nors ir labai skubino, bet negalėjo išvažiuoti.

Visi dalyviai po nuoirdžios vakarienės dainas dainuodami rikiuotėje kaip seni kariai atėjo į kiną „Forum“, kur jiems dovanai rodė filmą iš Lietuvos gyvenimo. Rugsėjo 9 d. suvažiavimo dalyviai lankė dar kariuomenės dalis, o kai kurie mūsų aviatorių buvo padangėmis pavėžinti.

Pasižiūrėję laikinosios sosti- nės ir atlikę savo privačius reikalus, suvažiavimo dalyviai kepini gerų įspūdžių ir malonių prisiminimų išsiskirstė į savo nuolatines vietas.

“Lietuvos Aido” Sukaktuvės

Pasaulinio karo metu įsigalėjęs Lietuvos Vokiečių okupacija pradėjo savotiškai šeiminkauti. Visi laikraščiai buvo sustabdyti. Jų vietoje okupantai vokiečiai leido lietuvių kalba laikraštį „Dabartį“, kuris rūpinosi pateisinti vokiečių valdžios dartinę ir rengė lietuvių viešąją nuomonę priimti vokiečių viešpatavimą. Tuo tarpu lietuviai, nors okupacijos prislėgti, šalinosi vokiečių dvasios ir nekant „Lietuvos Aidoi“ teko Vilniuje eiti mūsų tautai nepaprastai sunkiu laiku. Neaiški ateities kėlė žmones nerimą. Tačiau „Lietuvos Aidas“ kupinas optimizmo, kėlė lietuviuose savo jėgomis pasitikėjimo dvasią, kurybinę nuotaiką, ir vedė mūsų tautą į nepriklausomybę, kurios paskelbimo aktą pirmasis ir paskelbė žmonėse, 1918 metų vasario 19 dieną savo skiltyje jį atspausdinęs.

Dabar „Lietuvos Aidas“ eina du kartus per dieną, yra vienas didžiausias dienraštis Nepriklausomoje Lietuvoje. Pažymėtina, kad Latvijoje ir Estijoje nėra du kartus per dieną einančio laikraščio, jei neskaitysimės Rygoje 2 kartus per dieną einančio rusų dienraščio „Segodnia“.

Taigi, šiomis dienomis suėjo 20 metų nuo „Lietuvos Aido“ įsteigimo Vilniuje. Tai yra reikšmingas sukaktuvės, nes „Lietuvos Aidas“ turi labai didelių nuopelnų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymui: jis vienintėlis okupantų siautimo metu drąsiai ir kiek tiksliai sąreikalams skiriamą priedą „Mūsų ukis“, kurį redagavo Juozas Tubelis, dabartinis ministras pirmininkas. „Lietuvos

ta, kad kurioje vietoje nebūtų badas, tikras badas su jo įvokiškais baisiais padariniais. Nepakeliama dideli mokesčiai, rinkliavos ir kitos dedamos okupacinės valdžios prievolės galutinai yra nualinę visą kraštą. Iš skurdo ir bado kyla nesveikata, plinta ligos, lietuviai miršta.

Mirusiųjų lietuvių vieton okupacinė valdžia įkurdina lenkus kolonistus (osadnikus).

Ką gi laisvai gyvenantieji pasaulio lietuviai turi daryti? Mes vilniečiams turime padėti. Po visą plačią Ameriką yra nemažai Vilniaus Vadavimo Sąjungos burių-burelių ir jos bičiulių. Dabar, ypač spalio mėnesy, pats laikas subrusti visiems ir teikti pagalbos kenčiantiems mūsų broliams.

Saukime susirinkimus ir mitingus Vilniaus reikalais, aiškinkime visiems, kas yra šiuo metu okupuotoj Lietuvoj ir darykite rnkliavias mūsų pavergtiems broliams gelbėti. Kiek vienas centas, kiekvienas doleris, kiekviena dešimtinė turi sustiprinti tuos, kurie labiausiai nusilpninti, labiausiai pagalbos reikalingi.

Ir tati darykime visi, be įsitikinimų skirtumu, atmetę tarpusavio nesantaikavimus bei politinius nesutarimus.

Mūsų pavergtieji broliai laukia iš mūsų duonos ir šviesos. Taigi, visi tieskime jiems pagalbos ranką, padėkime jiems iškovoti geresnę ateitį.

Vilniaus Vadavimo Sąjunga — yra viso pasaulio lietuvių sąjunga, kurioje dirba ir veikia visi lietuviai, siekių Vilniaus laisvės ir pavergtųjų lietuvių ištvėrmės sustiprinimo.

Vilniaus Vadavimo Sąjungos Centro Komitetas.

„Lietuvos Aido“ redaktorius buvo Antanas Smetona, pirmutinis ir dabartinis Lietuvos valstybės prezidentas. Laikraštis aplink save subūrė visus ano laiko žymiuosius laikraštininkus bei publicistus. Laikraštis stengėsi kelti Lietuvos visuomenėje tautinę ir rengė lietuvių viešąją nuomonę priimti vokiečių viešpatavimą. Tuo tarpu lietuviai, nors okupacijos prislėgti, šalinosi vokiečių dvasios ir nekant „Lietuvos Aidoi“ teko Vilniuje eiti mūsų tautai nepaprastai sunkiu laiku. Neaiški ateities kėlė žmones nerimą. Tačiau „Lietuvos Aidas“ kupinas optimizmo, kėlė lietuviuose savo jėgomis pasitikėjimo dvasią, kurybinę nuotaiką, ir vedė mūsų tautą į nepriklausomybę, kurios paskelbimo aktą pirmasis ir paskelbė žmonėse, 1918 metų vasario 19 dieną savo skiltyje jį atspausdinęs.

Dabar „Lietuvos Aidas“ eina du kartus per dieną, yra vienas didžiausias dienraštis Nepriklausomoje Lietuvoje. Pažymėtina, kad Latvijoje ir Estijoje nėra du kartus per dieną einančio laikraščio, jei neskaitysimės Rygoje 2 kartus per dieną einančio rusų dienraščio „Segodnia“.

Taigi, šiomis dienomis suėjo 20 metų nuo „Lietuvos Aido“ įsteigimo Vilniuje. Tai yra reikšmingas sukaktuvės, nes „Lietuvos Aidas“ turi labai didelių nuopelnų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymui: jis vienintėlis okupantų siautimo metu drąsiai ir kiek tiksliai sąreikalams skiriamą priedą „Mūsų ukis“, kurį redagavo Juozas Tubelis, dabartinis ministras pirmininkas. „Lietuvos

SLA. Jubilejinis Albumas

Visuomet Bus Papuošalu Kiekvieno Kulturingo Lietuvio Namu

NEUZTENKA VIEN GERU NORU.

Kai kurių SLA. kuopų veikėjai praneša, kad kuopų susirinkimuose svarstyta SLA. Aukštinio Jubilejaus Albumo platinimo darbas ir pavesta vienam ar kitam kuopos valdybos nariui pasirūpinti Albumą gavimu iš Centro tiems nariams, kurie norėtų Albumą nusipirkti. Žinoma, šitai prisideda mos prie Albumo platinimo kuo pos parodo gerus norus šiam svarbiam Susivienijimo kulturi niam darbiui, už ką galima nuo širdžiai padėkoti gerb. kuopoms ir jų veikėjams.

Bet, gerbiamieji, vien geru noru neužtenka. Patarnauti tik tiems kuopos nariams, kurie norės Albumą nusipirkti, irgi neužtenka. Reikia pakalbinti tiek SLA. narius, tiek ir nenarius geros valios lietuvius nusipirkti Albumą, paaikšinant prie kiekvienos progos Albumo vertę ir svarbą Amerikos lietuvių išeivijos istorijai. Jei ir naudingiausias ir reikalingiausias gyvenime dalyką žmogus padirbs, bet jei jo negarsins, jo naudingumo niekam neišsiskins, tai tokios reikmenies niekas ir nepirks. Nemačiusiems reikia parodyti Albumą, reikia paaikšinti jo istorinę svarbą, jo reikšmę mūsų priaugęsios kartos palaikymui prie lietuviybės ir tik tuomet bus galima Albumą parduoti kiekvienam kulturingam lietuviui.

Taipgi pradėjime Albumo pardavimo vąjų netik tarpe SLA. narių, bet ir plačioje visuomenėje. Jei gerbiami SLA. veikėjai pasitenkina tik tuo, kad patarnauti tik tiems SLA. nariams, kurie norės Albumą nusipirkti, tai labai maža naudosa savo organizacijai ir Albumo platinimo žvilgsniu padarys. Štai pavyzdys kaip reikia darbuotis Albumo platinimui:

STASYS ČERAUKA, SLA. 136 kuopos pirmininkas iš Cleveland, Ohio, rašo sekamai: „Už apmokėjimą mūsų kuopos atvažiuo Albume, mums dar staigda vieno Albumo egz. Malonėkite nedateklų prisijusti ir kartu siūskite dar tris Albumo egzempliorius, kuriems užsakymu kuopai turiu. Albumas labai puikus leidinys, juom geri si kiekvienas lietuvis. Sutinku ir aš su kitų veikėjų pareiškimais, kad SLA. Jubilejinis Albumas turi pasiekti kiekvieno kulturingo lietuviu namus. Kad tokį mūsų pageidavimą išpildžius, dėsiu visas pastangas ir kiek galėdamas darbuosius, kad kiekvieno mano pažįstamų lietuvių namai turėtų SLA. Jubilejinį Albumą. Neuztenka parašyti pasigėrėjimą išleistu Albumu ir pareikšti pageidavimą, kad jis pasiektų lietuvių namus. Reikia kiekvienam S. L. A. veikėjui darbuotis, kad tą savo pageidavimą įvykdžius gyvenimam. Pradžią jau padarau ir ateityje gausite iš manęs daugiau užsakymų.“

Tai vyriškas pareiškimas! Šitai reikia visų SLA. kuopų veikėjams darbuotis. Brojis Čerauka savo gražius žodžius pamania energingu darbu, ką turėtų padaryti kiekvienas norintis pasitarnauti šiam kulturi niam darbiui ir savo organizacijai.

GALIMA DALIMIS SUMOKĖTI UŽ ALBUMĄ. Vienas SLA. narys nusiskundžia, kad neišgalis ant karto

sumokėti visos kainos už Albumą, kurį jis labai norėtų nusipirkti. Esą: „Visuomet jaučiausi nusidėjusiu prieš savo organizaciją ir Amerikos lietuvių kultūrinės pastangas, neturėdamas savo namuose SLA. Jubilejinio Albumo. Bet mano didžiausia nelaimė, kad neišgaliau ant karto \$3.00 sumokėti už Albumą. Ar negalima kaip nors padaryti, kad su mėnesinėmis duoklėmis būtų galima per ilgesnį laiką sumokėti už Albumą?“

Žinoma, galima dalimis sumokėti už Albumą. Šituo žvilgsniu kuopos gali gražiai patarnauti savo nariams. Kaip esame minėję, kuopos gali parsitraukti iš Centro Albumų savo kreditam. Kurie nariai neišgalia kartu visos Albumo kainos sumokėti, tokiems nariams galėtų duoti Albumą ant išmokėsčių. Sakysim narys sutinka mokėti po 50c. į mėnesį kartu su savo duoklėmis. Tokius už Albumą įmokėjimus kuopos laiko savo ižde per šešis mėnesius ir kuomet surenka pilną kainą už Albumą — \$3.00, tuomet pristumčia Centru kartu su narių duoklėmis. Tokiu būdu kuopos padėgins savo nariams nusipirkti Albumą ir pasitarnaus Susivienijimui pagalbėda m o s Albumą parduoti.

Gerbiamos SLA. kuopos nepraleiskite jokios progos pasitarnauti Albumo platinimui. Neatidėliojant užsakykite Albumą savo kreditam ir visuomet turėkite jį po ranka. Kiekvienai progai pasitaikius tuojau galėsite Albumą parduoti savo nariams ar šiaip geros valios lietuviams. Butinai reikalinga kiekvienos kuopos pagalba Albumo platinimo reikalais.

BALSAS IS LOS ANGELES, CALIFORNIA. Nekantriai laukdama, pagaliau sulaukia SLA. Aukštinio Jubilejaus Albumą. A, kokią brangią ir gražią dovana! SLA. organizacija suteikė visiems S. L. A. nariams ir abelnai lietuviams!

Vu didelius įtempimu peržiūrėjau visą Albumą po keletą sykių ir pamaniau, kokis tai didelis ir sunkus darbas Albumo Komisijos atliktas. Visą suplanuoti, paskirstyti į tam atitinkamus skyrius, surengti įtaip, tai milžiniškas darbas. Nors aš ne literatė, bet suprančiu vertę to sunkaus darbo.

Taipgi Albumo redaktorius užsitarnauja didelės padėkos už rūpestį ir pastangas taip tinkamai Albumą išleisti. Man labai yra smagu praleisti porą valandų į dieną peržiūrėti Albumą, nes labai daug paveikslų jame matau draugų ir pažįstamų už 3,000 mylių gyvenančių. Tai rodos, kad aš juos visus aplankau kasdien.

Taipgi jums Albumo Komisijos vyrai garbė už tokį didelį ir naudingą darbą. Albumas turėtų papuošti namus kiekvieno kulturingo lietuviu, o ypač S. L. A. narių. Aš taipgi turiu ir Lietuvoj išleistą Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukaktį, bet toli gražu nepriylgsta SLA. Albumui, kuris išleistas SLA. 50 metų sukaktiui atžymėjimui. Mat Lietuvos Albumo man mažai pažįstamų matosi, nors irgi yra brangus Lietuvos gyvenimo perlas.

Todel patariu kiekvienam S. L. A. nariui ir kulturingam lietuviui nusipirkti šią taip gražią dovana — SLA. Aukštinio Jubi

liejaus Albumą. Tik gaila, kad yra daug draugų ir pažįstamų, kurie nepateko į Albumą greičiausiai dėl neturėjimo jų atvaizdų. Bet geri, kulturingi lietuviavai privalėtų tuojuos nusipirkti šį SLA. Jubilejinį Albumą. O jaunuoliai turės kuo di

džiūtiotis matydami savo tėvelių trisiu išauklėti tokią stiprią organizaciją, kaip SLA. Tokiu atveju ir jaunuoliai stos į tą organizaciją seksti tėvų pėdomis. Prie širdies spausdama S. L. A. Albumą, linkiu jums visiems Rytiečiai gerų pasekmių! Ona Lužienė.

V. V. S. skyrius dėkoja visiems programo dalyviams, kalbėtojams, chorui ir jo vedėjui Balsiui, Legiono 7-tam Postui ir jo Moterims ir visiems lietuviams, kurie atsilankė į šį parengimą ir prisidėjo kuo galėdami šiame darbe. Taipgi dėkoja panelėms M. Kedžiutei ir J. Penkauskaitei, kurios pagamin vakarienės ir patarnavo laike vakarienės, nors ir joms reikėjo vaidinti. A. Sabeika.

mai, tik už persiųmtą draugiją turi apsimokėti. Rašykite šiandien atvirutę reikalaudami knygų katalogo, bus prisiųstas nemokamai. A. B. Strimaitis, G. P. O. Box 127, New York, N. Y. (T. M. D. knygaininkas)

TELEFONO KOMPANIJOS PRANESIMAS.

Sulig Viešojo Aptarnavimo Komisionieriaus įsakymo, The New York Telephone kompanija, pradėdant su sausio 1 d., 1938 m., panaikina nepaprastus mėnesinius mokesčius paprasčiausiems (hand set type) telefonams. Sulig komisionieriaus įsakymo, pradėdant gegužio mėnesiu, 1935 m., ir įimant dabartinį įsakymą, įvairios efektingos mokesčių nuolaidos lokaliams ir tolimesniams šaukimams siekia iki \$7,000,000 per metus. Tame pat periode takosos padidėja apie \$17,000,000 per metus.

Nors gerinamas biznis sukėlė daugiau įvairių įeigų, bet taipgi susidarė didesni išlaidai, įiman ir taksus ir tos išlaidos pasidaro didesnės, negu įeigos. Nepaisant to, laikydamosi savo pirmesnio paskelbimo panaikinti mokesčius taip greit, kaip bus galima, su rezervacija veikti taip, kaip galimybės leis vėliau, Telefono kompanija sutitko priimti augščiau minimą komisionieriaus įsakymą su sausio 1 d., 1938 m., visiškai panaikinti mokesčius už paprastųjų (hand set type) priimtųjų permainų.

Nors gerinamas biznis sukėlė daugiau įvairių įeigų, bet taipgi susidarė didesni išlaidai, įiman ir taksus ir tos išlaidos pasidaro didesnės, negu įeigos.

Nepaisant to, laikydamosi savo pirmesnio paskelbimo panaikinti mokesčius taip greit, kaip bus galima, su rezervacija veikti taip, kaip galimybės leis vėliau, Telefono kompanija sutitko priimti augščiau minimą komisionieriaus įsakymą su sausio 1 d., 1938 m., visiškai panaikinti mokesčius už paprastųjų (hand set type) priimtųjų permainų.

Paieškojimai

Lietuvos Konsulatas Chicagoje paieško sekančius asmenis: Petkai, Banys, Adolfas ir Juozas. Gyveno sulig adresu 615 West 18-th St., Chicago, Ill.

Jonuška Julius. Kilęs iš Kražių vals. Atvyko Amerikon per pasaulinį karą. Ilgą laiką gyveno Chicagoje ir neva prieš du-tris metus miręs.

Kuzmickas Jonas. Kilęs iš Nemuščio km., Miroslavo val., Alytaus apskr. Gyvenęs Edwardsville, Ill. Lasmanavičius Vladas (Walter Lasman). Kilęs iš Abelių val., Rokiškio apskr. Gyvenęs Chicagoje. Linkevičius Leonardas. Gyvenęs Chicagoje. Pilkis Izidorius (Izidore Pilka). Gyvenęs sulig adresu 724 W. 14-th Place, Chicago, Ill. Pinkauskas Antanas, kun. Gyvenęs Chicagoje. Petkienė Marijona Tamulytė. Gyveno Chicagoje. Nemcauskai, Antanas ir Ipolitas. Išvyko į Ameriką prieš karą ir apsigyveno Detroit, Mich. Šalkauskas Adomas. 1913 m. gyvenęs Chicagoje. Sereikai, Petras ir Benediktas. Gyveno Chicagoje. Stosiūs Kazys. Gyvenęs 2247 W. Austin St., Chicago, Ill. Vaidėkauskas Konstantas. Kilęs iš Sakių val. ir apskr. Gyvenęs Chicagoje ir Sheboygan, Wis. Venclauskai, Juozapas, Jonas, Simonas ir Vincas. Kilę iš Babtyų val., Kauno apskr. Iš Lietuvos išvyko 1905 m. ir apsigyveno Philadelphijos mieste.

LIETUVOS KONSULATAS, 100 E. Bellevue Place, Chicago, Illinois.

SVARBUS ATSIŲIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

Todel šiandien NAUJIENAS reikia turėti KASDIEN Amerikos lietuvių turi dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausį ir seniausį dienraštį NAUJIENAS. Nėgyvenkit pusiau uždyrtom akim, patirkit tiktai \$5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gausa puikių dovanų. Vieną numerį pažūrėjimui galite gauti VELTUI, tik parašykite laiškėli.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS.

ĮVAIRIOS ZINIOS IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

SO. BOSTON, MASS. Organizuotas Aplankymas Lietuvos.

Daugelis Amerikos lietuvių pasaulinio karo veteranų yra pareiškę norą 1938 metais organizuotai atlankyti savo tėvų žemę Lietuvą. Stepono Dariaus Burio Nr. 317, Amerikos Legiono nariai šį reikalą svarstė savo susirinkime ir principe jam pritarė. Sumanymui vykdėti išrinko komisija, kurion įeina Dr. C. Landzius-Seymour, adv. Juozas Cunys, James Smiglas, Juozas Lekys, Bernardas Petrus, Roy Didžiunas ir Jonas J. Romanas.

Apsvarščiusi reikalą, komisija nutarė, kad nebutų taktiška ruošti tokią kelionę Lietuvon pirm neatsiklausius Lietuvos Įgalioto Ministerio Washington, J. E. Povilo Žadeikio. Todel nutarė rašyti Ministeriui užklausančiant:

1. Kaip Lietuvos vyriausybė į tokį sumanymą atsiestų.

2. Kokias lengvatas galėtų teikti.

3. Kuris būtų patogiasiausias laikas kelionei.

Ponas Ministeris atsakė: „Manau, kad Amerikos lietuvių veteranų atlankymas Lietuvoje 1938 metais būtų malonus Lietuvos visuomenei.“

Ponas Ministeris prašė platesnių žinių apie mūsų rengiamą kelionę, kad jis galėtų pranešti Lietuvos vyriausybei.

Šiais metais apie dešėtkas tukstančių Amerikos Legiono narių lankėsi Europoje. Laivų kompanijos legionieriams ir jų šeimoms davė 20% nuolaidos nuo laivakorėjų. Francija, Italija ir Vokietija davė nuo 50% iki 60% nuolaidos nuo gelžkeilių bilietų. Francija davė veteranams šešioms dienoms pilną užlaikymą nemokamai. Visos valstybės davė vizas nemokamai.

Komisija daro žygius gauti šiaj kelionei 20% nuolaidos nuo laivakorėjų. Ką Lietuva mums pasiulys — dar nežinome, bet manome, kad maloniai priims ir teiks tokias lengvatas, kokias išgalės.

Kelionėje dalyvauti yra kviečiami visi Amerikos lietuvių veteranai ir jų šeimų nariai, ar jie būtų Amerikos Legiono, Amerikos Lietuvių Legiono, ar kitos veteranų organizacijos nariai ar visai nepriklausytų jokiai organizacijai.

Kartu su veteranais yra kviečiami važiuoti visi Amerikos lietuviavai. Laivas ir laikas dar nenustatyti. Manome, kad patogiasiausiai būtų išvažiuoti gegužio mėnesį ir grįžti liepos mėnesį.

Veteranai važiuosime uniformuoti ir su savo organizacijų vėliavomis. Jei susidarytų gana nėtinas skaičius — pasiimtume ir savo bėną.

Iškeldami šį sumanymą, kviečiame visus, kurie mano, kad jie galėtų prie šios kelionės prisidėti, kad praneštų mums savo vardą ir adresą, kad mes laiku laiku galėtume juos informuoti. Kartu kviečiame organizuotų grupių mums parašyti ir patvirtinti iš savo tarpo narių į mūsų komisiją.

Rašant, prašome adresuoti: Stephen Darius Post No. 317, P. O. Box 30, South Boston, Mass. Komisija.

HARTFORD, CONN. Vilniaus Gedulo Paminėjimas Nusisekė Gerai.

V. V. S. skyrius, kitų organizacijų pagalbinas, surengė paminėjimą Vilniaus Gedulo Dienos sekmdienę, spalio 10 d., Lietuvių mokyklos svetainėje, su tai dienai pritaikintu programu. Žmonių atsilankė gana gražus burys. Visiems susirinkus, legionieriai Sabonio 7 posto ir Moterų Auxiliary burys su uniformomis, savo vėliavas nešdami atmaršavo į salę, kuriems publika kėlė didelias ovacijas. Visiems susėdus į paskirtas vietas, V. V. S. skyrius pirm. J. Medonis atidarė ir vedė vakarą, paaikšindamas vakaro svarbumą ir nušviesdamas tos dienos tikslą. Paskiau šv. Cicilijos choras, vargonininko p. Balsio vedamas, sudainavo Lietuvos ir Amerikos Himnus, paskiau dar kelias liaudies dainas.

Po dainų buvo pakviestas kalbėti kun. Kripas, jis kalbėjo nors trumpai, bet gerai. Taipgi kalbėjo nuo 7-to posto pirm. V. Žalnieraitis ir kareivių moterų burio pirm. B. Siaukienė, pasuktinis buvo kun. J. Ambotas. Visi kalbėtojai pasakė trumpas, bet įspūdingas kalbas, nušviesdami paverčtosios Lietuvos lietuvių gyvenimą, primindami kad kiekvieno lietuvi pareiga neužmiršti mūsų pavergtų brolių lenkų erelio naguose.

Po kalbų buvo pastatytas scenos veikalas „Spalio devintoji“, kurį gerai suvaidino. Vaidinime dalyvavo: Vandos rolė — M. Kedukė, Mortos — J. Penkauskaitė, Viešnios — P. N. Juškaitė, Moters — E. Danielytė, Budzinskio — A. Rakauskas, Jono Kardelio — J. Žilinskas, Leopoldo — E. Kasmanaitis, Kardelio — J. Zablaitis, Kareivio — A. Sabeika, Ado Šukstos — A. Meleška, Vyro — M. Kripas ir Svečio — J. Maila. Vaidintojai visi savo roles atliko labai gerai ir yra garbė jiems už tai.

Butų gera, kad ir daugiau pastatytų veikalų scenoje, nes paskutiniu laiku Hartforde teatraj beveik visai išėjo iš mados, vien tiktai rengia šokius ir kitokius pasilinksminimus, bet teatras niekas neužiima. Tuo tarpu yra daug jaunų merginų ir vaikinių, kurie gana gerai lošia, bet teatrų nerengia.

Pirm. J. Medonis perskaitė rezoliuciją prieš lenkų barbariškus elgesius, buvo vienbalsiai priimta ir pasiūsta prezidentui Rooseveltui, kongresui, Secretary of State, Tautų Sąjungai Genevoje, Lietuvos Pasiuntinybei Washington ir Lenkijos konsului Washington, D. C. Taipgi deklamavo Jonas Kripukas ir M. Kripukas su A. Zablaičiute.

Programui užsibaigus, V. V. S. skyrius buvo surengęs valdintojams vakarienę už jų pasidarbavimą skyriaus labai. Visi budami geram upe per vakarienę ir po vakarienės traukė lietuviškas daineles ir linksminos iki vėlaus vakaro.

LIETUVA RENGIA SI IŠKILMINGAI PAMINĖTI DVIDESIMTIES METŲ NEPR. SUKAKTĮ.

Sekantiomis metais Lietuva rengiasi iškilmingai atžymėti savo nepriklausomybės dvidešimtųjų metų istorinę sukaktį ir numatoma, kad skaitlingai vyks dalyvauti ir Amerikos lietuviavai. Minėtų iškilmių programas prasidės vasario 16 d. ir tęsis iki lapkričio mėn. 23 d.

Programas Numatoma Sekamas:

1) Vasario 16 d. — iškilmingas paminėjimas penkiolikos metų Klaipėdos atvadavimo ir prijungimo prie Didžiosios Lietuvos.

2) Kada nors apie gegužės 20 d. iki gegužės 30 d. — didelės iškilmės, kariuomenės su visuomene suartinimas.

3) Apie gegužės 16 d. — dainios šventė.

4) Pabaigoj liepos ar pradžioj rugpjūčio — juros šventė.

5) Rugsėjo 8 d. — tautos šventė.

6) Lapkričio 23 d. — kiltingas paminėjimas dvidešimtųjų metų nuo įsikurimo Lietuvos kariuomenės.

Vėliau bus pranešta apie kitas iškilmes, kaip tik bus joms paskirtos dienos. Apie galutiną iškilmių programą bus galima pranešti neanksčiau kaip tik pradžioje sausio mėn., sekantiomis metais, nes tik apie tą laiką numatoma baigti programų sąrašą.

Svedų Amerikos Linijos numatomos sekantiems metams dvi ekskursijos į Lietuvą: gegužės 28 d. tiesiog į Klaipėdą ir liepos 2 d. su persėdimu, motorlaiviu Gripsholm. V. Mučinskas.

TEVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJOS LITERATURA.

DRAUGIJOS visuomet ieško naujų narių. Vienas iš geriausių būdų pritraukti naujų įeigų, duokite dovanas savo seniems ir naujai prisirašantiems nariams. Geresnės dovanos negalima surasti narių patobulimui, kaip gera knyga.

DRAUGIJOS rengdamos ban ketus, šokius, balius, pasilinksminimus, visuomet taj daroma su tikslu padaryti pelno, pritraukite kodaugiausia publikos į tokius parengimus. duokite dovanas už geros kalbos pasakymą, už geriausiu yvalo pašokimą, už geriausius atsižymėjimus žaidimuose šakmatų, čerkerių, kortų, už iškepimą geriausio kėkso ir šiaip kitus prakilmesnius darbus. O kas parankesnio, kilnesnio gali buti, kaip gera knyga duoti dovanoms.

DRAUGIJŲ viršiniai, tai yra visos draugijos gyvybė, neturėtų praleisti šios progos, kuriai teikia T. M. D-ja, bet tuojuos pasinaudoti, dabar ateina ilgesni žiemos vakarai, prišiartina visoki parengimai, tai viršiniai turėtų būti prisirengę pāsitiški savo narius ir pamargyti savo draugijų susirinkimus, parengimus, duodant nariams bent po vieną gerą knygą dovanų. DRAUGIJOMS T. M. D-ja duoda savo literaturą nemoka-

Kalėdinė Ekskursija Į LIETUVĄ

LAIVAI ISPLAUKIA IS NEW YORKO: EUROPA . . . Lapkričio 27 NEW YORK . . . Gruodžio 2 HAMBURG . . . Gruodžio 9 EUROPA . . . Gruodžio 16

Greiti traučiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną. Patogus geležinkelio susisiekinimas iš Hamburgo. Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

Išnuomavimui Du Augštai

Naujai ir Moderniškai Įstaisytame Susivienijimo Name

Tinkami prekybos ir pramonės tikslams, butent: siųvykloms, raštiniams ir tt.

Antras augštas 50 pėdų pločio ir 100 pėdų ilgio.

Trečias augštas priešaky 50 pėdų pločio ir 50 pėdų ilgio, o užpakaly 25 pėdos pločio ir 50 pėdų ilgio.

Visi moderniškai patogumai — žema rėnda. Galite apžiūrėti dienos metu, adresu: 193-197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kreipkitės prie savo agento arba prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

397 W. 30-th St., New York, N. Y. Tel. LAckawanna 4-5529

New Yorko ir Apylinkės žinios

BUS GRAZUS S. GEGUŽIO PAGERBIMUI BANKIETAS.

Kai jau visiems žinoma, kad sekamą sekmadienį, spalio 24 d., naujai įrengtoje puikioje Susivienijimo Salėje, Brooklyne, įvyksta buvusio ilgamečio SLA. Prezidento ir dabartinio SLA. Kontrolės Komisijos pirmininko, p. Stasio Gegužio, pagerbimo bankietas. Rengimo komisija tikisi, kad bus tikrai gražus ir reikšmingas bankietas, kuriam dalyvaus ir Lietuvos generalinis konsulas, pulk. J. Budrys. Taipgi į bankietą atvyks nemažai svečių iš Pennsylvania valstijos ir kitų tolimųjų kolonijų.

Laikė iškilmingos vakarienės bus trumpa, bet labai graži ir įspūdinga programa, kurioje dalyvaus ir ponų Gegužių dukrelė Genovaitė, ji yra gabi smuikininkė. Taipgi dalyvaus garsioji smuikininkė ponė Violeta Kape (buvusi Mockaitytė). Dainuos Zosė Vitaitienė. Prieš vakarienę ir po vakarienės bus šokiai, tai visi turės progos smagiai pasišokinėti ir pasilinksinti bei susitikti ir susipažinti su tolimųjų kolonijų svečiais.

Vietas reikia užsisakyti vėliau, spalio 22 d. pas komiteto narius, arba pas salės išnuomuotojus, pp. Shedlow ir Mine-ta. Salės telefonas: EVergreen 7-9272. Komiteto izdininko, p. Strimaicio telefonas: CHiecking 4-7279. Newarko vietose galima užsisakyti pas komiteto vice pirm., p. A. S. Trečioką, kurio telefonas yra: Market 2-4867.

Bankieto rengimo komitetas tikisi, kad bankietė dalyvaus skaitlingas bursys Brooklyno ir apylinkės lietuvių, p. Gegužio draugų ir prietelių. Visi prašomj nesivėluoti su užsisakymu vietų, nes norima šį bankietą kuopuikiausiai suruosti, tad reikia nors pora dienų išanksto žinoti kiek publikos jame daly-

vaus. Prašomi visi dalyvauti p. Gegužio pagerbimo bankiete, į kurį įžangos bilietas tik \$2.00.

Komiteto Narys.

LANKESI „TĖVYNĖS“ REDAKCIJOS.

Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų suvažiavimo programa buvo atvykę į New Yorką ir S. L. A. veikėjų iš tolimųjų kolonijų. Kai kurie jų aplankė „Tėvynės“ redakciją.

Taipgi lankėsi „Dirvos“ leidėjas-redaktorius p. K. S. Karpus, ponė O. Karpinė ir p. V. Mitchell, visi Clevelandiečiai. Jie atkeliavo į New Yorką gražių p. Mitchell automobiliu. Kaip žinoma, p. Mitchell yra plačiai žinomas Clevelando lietuvių veikėjas, dalyvaus ne viename ir SLA. Seime.

Lankėsi p. P. Molis, SLA. 352 kuopos veikėjas iš Detroit, Mich., ir p. Jonas Sekys, SLA. 124 kuopos veikėjas iš Hartford, Conn. Tai vis pirmiečiai SLA. veikėjai, ypač p. Sekys yra pasižymėjęs SLA. veikime ir yra ilgamečias „Tėvynės“ bendradarbis.

PAVYKĖS RADIO VALAN-DOS PARENGIMAS.

Pereitą sekmadienį, Grand Paradise Ballroom, Brooklyne, įvyko Lietuvių Radio Draugijos, kuriai vadovauja žinomas veikėjas ir biznierių p. J. Ginkus, metinis parengimas — koncertas ir šokiai. Į parengimą laike programo atsilankė skaitlingai publikos — virš 500 asmenų. Vėliau į šokius atsilankė dar daugiau jaunimo.

Programas buvo įvairus, kurį patiko. Pirmiausiai artisto Juozo Olšausko vadovaujama trupė iš Amsterdam, N. Y., suvaidino dvių veiksmų su dainomis komediją „Nesuprati-mas“. Vaidinimas vietomis išėjo gana silpnokai. Išskiriant

p. Olšauską, kiti vaidintojai, matoma, pradiniai. Po to sekė dainų programą, kurį pildė vietiniai menininkai, p. Hoffmannas ir p-lė Violeta Tamkiutė, taipgi p-lė E. Sopranavičiūtė iš Amsterdam, N. Y., ir p. Olšauskas padainuodamas solo ir su merginų grupe. Šios grupės sudainuotos dainos išėjo švelniai ir harmoningai. Iš solistų bene bus geriausiai p-lės Tamkiutės sudainuotas Grieg'o „Myliu tavę“ kūriny. Koncertas publikai patiko.

Aplamai imant šį Lietuvių Radio Draugijos parengimą, reikia skaičiuoti pinai nusisekusių.

RENGIA KARVELIENĖI SUTIKTUVES.

Nesenai sugrįžusiai iš Lietuvos ponai Karvelienėi jos draugų burielis rengia sutiktuves ir sako, kad bus tikrai šauni puota. Rengiamos sutiktuvės įvyks šeštadienį, spalio 23 d., Susivienijimo Salėje, Brooklyne. Įžanga tik \$2.00 asmeniui, bet visi atsilankiusieji bus puikiai pavaišinti, galės šokti, dainuoti ir linksintis kiek tik norės. Beabejonės atsilankys skaitlingas bursys ponų Karvelių draugų ir prietelių į šias sutiktuves. Ir kas nenorėtų patekti į linksną vaišingų Brooklyno lietuviškų cigonų draugiją.

Aš Busiu.

LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Spalio 16 d., p. J. Ambrazio-jeus laivakorčių agentūros įstai goje, Brooklyne, įvyko Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos, Inc., desimtas metinis suvažiavimas. Nedalyvaus suvažiavime, negaliu nieko pasakyti, kad jis nutarė ir palieku apie tai pranešti patiems suvažiavimo dalyviams.

Šia proga noriu priminti tik tas šio suvažiavimo funkcijas, kuriose dalyvavo ir spaudos atstovai, tai pavaišinimą agentų, jų draugų bei spaudos atstovų. Buvo du pavaišinimai: pietų metu surengė p. Povilansko sa-

lėje, North German Lloyd Lin-nija, o vakarines vaišes surengė švedų Amerikos Linija, pastarąją atstovaujant žinomam SLA. veikėjui p. Vl. Mučinskui. Šios vaišės užsitarnauja paminėjimo spaudoje delto, kad jų metu, sąjungos pirmininkui p. J. Ambraziejui vadovaujant, pasakyta visa eilė kalbų, kuriomis paliesta svarbūs visuomeniniai ir tautiniai reikalai. Kuomet iš įvairių kolonijų suvažiavė laivakorčių agentai, kurie paprastai yra veikūs ir vietos lietuvių tautiniuose ir kulturi-niuose darbuose, pasikeičia min-timis ir sumanymais lietuvių veikimo praplėtimui, tai tas turi savos reikšmės.

Pagaliau, laivakorčių agentų pastangos tobulinti patarenamių lietuviams keliaujančiams aplankyti savo senąją tėvynę, taip pat yra sveikintinas ir nau-dingas dalykas. Todel galima palinkėti geriausio pasisekimo mūsų tautiečiams šioje darbuo-tėje.

Reporteris.

NEWARK, N. J.

Šaunios Ponai Trečiokierci Sutiktuvės.

Pradžioje šio mėnesio grįžo iš Lietuvos vietinė veikėja po-nia Jieva Trečiokienė. Newarko Lietuvių Moterų Klubas, kurio žymi veikėja yra ponė Trečio-kienė, surengė jai sutiktuvių puotą sekmadienį, spalio 17 d., Lietuvių Salėje, Newarko. Susirinko apie 200 ponų Trečiokių draugų ir prietelių į šią puotą ir visi labai smagiai pasilinks-mino ir pasišoko.

Laikė vakarienės garbės vieš-nia, ponė Trečiokienė, labai vaizdžiai papasakojo savo įspū-džius iš kelionės ir viešint Lie-tuvoje patirtus. Iš ponios Trečiokienės pasakojimo klausytojai išsinešė įspūdį, kad jau ir Lietuvoje išmoko tikrai puikiai priimti iš užsienio atvykstančius svečius, savo brolius ir se-sutes. Žodžiu sakant, poniai Trečiokienė Lietuvoje labai pa-tiko ir ji tiesiog sužadėta Lie-tuvos gamtos vaizdų grožiu ir patirtu Lietuvos žmonių malūn-u vaišingumu.

Si sutiktuvių puota užsitęsė iki vėlai naktį, iš kurios visi skirstėsi patenkinti. Svečias.

MARIONOS RAKAUSKAITĖS BELAUKIANT.

Aplankiusi visą eilę Amerikos miestų, Lietuvos Operos primadona, Mariona Rakauskaitė, padainuos ir mums, didžiojo New Yorko lietuviams. Išsilgę laukiame mes tos lietuviškos lakštangalos, išvydusios pasaulį šioje Dėdės Samo žemėje, čia augusios, čia ėjusios mokslus ir išskridusios į tėvų šalį... Nuolat dainuodama Lietuvoje, Mariona Rakauskaitė ne kartą buvo pasirodžiusi svetimos, kaimynų scenose, o laikraščiai nešykštėdavo jai pagyrų.

JAUNAKAS ZINAS (Nr. 39) muzikos kritikas E. Brusarda rašo: „Dainininkė apdovano-ta galingu, puošniu, rupestingai išlavintu balsu. Maloniai skamba sonorinės žemosios gaidos, laisvai plusta išlyginti augštieji tonai. Antram veiksmė, po Toscos maldos, dainininkė susilaukė smarkių plojimų. Vaidinimui pasibaigus, publika šiltai ją pagerbė ilgais plojimaiis ir apdovanojo skaisčiais žiedais.“ Tame pačiame numeryje muzikos kritikas J. Por-kus šiaip apibūdina M. Rakauskaitę: „Techniškai ir muzika-liai išbaigta, augštai kulturinga menininkė, pasirodė M. Rakauskaitė. Patraukia jos balso lygus, lyriskas skambėjimas, suvaldytai ekspresyvus, įkvėptas dainavimas.“

BRIVA ZEME (Nr. 39) komp. J. Sprogis rašo: „M. Ra-

kauskaitę jau šeštadienį girdė-jom radiufone, kaip įdomią lietuvių dainų interpretantę, kaip M. Rakauskaitė labai muzika-liai ir jausmingai padainavo Šimkaus, Banaičio, Jakubėno ir Tallat-Kelpšos kompozicijas ir lietuvių liaudies dainas... Menininkė turi didelį temperamentą, raiškumą ir puikią dainavimo mokyklą. Visa tai leidžia M. Rakauskaitę duoti lengvą, lais-vą dainavimą, paimti įdomią muzikalę frazę...“

RYTS (Nr. 48) pažymi: „...Scenoje sužibusi Toscos kančios ir aistro, menas pasireiškia savo tyriausioj asmeį, ir čia Rakauskaitė pasirodė kaip jautri, patyrusi titulinio vaidmens vaidintoja. Jos balsas lanksčiai skamba, plataus kvė-pavimo laikomas, tikslu visuose posmuose ir dainavime, sąmoni-ningai ir drąsiai išvystyta, ji parodė geriausių gabumų dra-matiškuose ir ekspresyviai ky-lančiuose posmuose...“

PILVE VOTIS GALI BUT ISGYDYTA BE PEILIO.

Nekentėkite be reikalo nuo rukties, gau pilve, po valgio—sunkumus ir bausius dieg-lus. Ties grauziantys, bausiai erzinantys skausmai, kurie paprastai pakyla pavalgus, gali but sustabdyti greit be operacijos ir nesusitrukdžius nuo darbo. KARBOMINT Militeliai sulauko rug-šį, gazo skausmus tuojaus panaikina ir apsaugoja votį nuo paklūjančių pilve rugščių. Taipgi išvečia tuos kankinančius nuodus, kurie yra skausmu priežastimi. Nesiuskite pinigų. Užmokėsite paš torinį \$1.25 kuomet pristatys vaistus. Iškirkite šį skelbimą ir pasiuskite šiandien i: KARBOMINT CO., Dept. T, 529 Hudson St., New York, N. Y.

KELIONĖ Į LIETUVĄ

BALTASIS SVEDŲ LAIVYNAS
Nuolatinis susisiekimas
NEW YORK-KLAIPĖDA
(Per Gothenburgą, Švediją)
Laivų išplaukimai iš New Yorko
KUNGSOLM — Spalio 23
GRIPSHOLM — Spalio 26
DROTTNINGHOLM Lapkr. 18
GRIPSHOLM — Grudžio 8
Sutaupyti pinigą perkdamas laivakortę ten ir atgal
Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošūrėles ir kainoraščio. Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba
Swedish American Line
636 Fifth Ave., New York, N. Y.

SEGODNIA VEČEROM (Nr. 39) pažymi: „...Toji Tosca pa-siliks atminty... Dainininkė tu-liai M. Rakauskaitė labai muzi-kaliai ir jausmingai padainavo Šimkaus, Banaičio, Jakubėno ir Tallat-Kelpšos kompozicijas ir lietuvių liaudies dainas... Menininkė turi didelį temperamentą, raiškumą ir puikią dainavimo mokyklą. Visa tai leidžia M. Rakauskaitę duoti lengvą, lais-vą dainavimą, paimti įdomią muzikalę frazę...“

Brooklyno visuomenė senai laukė tinkamos vietos pasilinksninimams, susirinkimams, baliams, bankietams, vestuvėms, lošimams ir abelsai parengimams su užkandžiais, gėrimais, šokiais.

Dabar Alliance Hall, moderniniai įrengta, atitinka visokiems reikalavimams. Svetainės savininkai visuomet kooperuos su rengėjais. Kreipkitės žemiau nurodytu adresu.

Ruiminga Restauracija, geriausi valgiai, moderniniai geriausi gėrimai, rami vieta, savininkai žinomi žmonės, pp. Wm. Shedlow ir Bruno Minet.

Alliance Hall

193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-7840

Mūsų Profesionalai ir Biznieriai

MUSŲ ADVOKATAI

ADV. F. J. BAGOČIUS, „Kelevio“ Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

ADV. JOHN B. BORDEN, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais vak. 6-8.

ADV. JOSEPH J. GRISH, 4631 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. Res. 6515 So. Rockwell St. Tel.: Boulevard 2800.

ADV. K. P. GUGIS, Ofisas: 127 No. Dearborn St. Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Vakarais: 6 iki 8:30.

ADV. C. VOKETAITIS

50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRiangle 5-3622 Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

DR. V. S. NARES, Medikas ir Chirurgas, 2420 Marquette Road, Chicago, Ill. Val.: 1-3 ir 7-9. Tel. Hemlock 8151

DR. J. S. STANESLOW, Medikas ir Chirurgas, SLA. Dakters Kvieta, 95 No. Main Street, Waterbury, Conn.

DR. G. J. TARULIS, Osteopatas Gydytojas, 6331 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9.

MUSŲ BIZNIERIAI

SLA. 4 nariai
B L I N S T R U B S'
VILLAGE & GRILL
VISŲ LIETUVIŲ
„HEADQUARTERS“
300-308 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Puikiausias Restorantas Visoj Massachusetts Du Barai. Vieta 600 Zmonių Du Perstatymai Kas Vakarais Šokiai. Vieta Baliaus

A. J. KUPSTIS
SLA. N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Real Estate & Insurance Specializuojam: Biznisai, Gyvenimo Namais ir Farmoms Mandagus ir Greitas Patarnavimas

BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
134 Broadway, Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 7-1241

JOHN NAGHTEN & CO. Established 1863
Insurance
1903 Insurance Exchange Chicago Illinois

Pamatykite Nepaprastą Koncertą!

JIS ĮVYKS ŠI SEKMADIENI

Spalio=October 24 d., 1937

PRASIDĖS 4 VAL. POPIET

Grand Paradise Main Hall

318 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Štai kokios milžiniškos meno jėgos pildys programą: (1) Dramatiškas tenoras ALEX WESLEY-VASILIAUSKAS iš Detroit, Mich.; (2) Mūsų Lyriniai BALETAS; (3) I. L. G. W. U. MANDOLINŲ ORKESTRA iš 24 kavalkų; (4) Lyriskas sopranas MARGARETA ČESNAVICIUTĖ; (5) „KARŲ SOKIO“ grupė; (6) Mezzo-sopranas VIOLETA TAMKIUTĖ; (7) Gabioji šokikė DOROTHY BUBNUTĖ; (8) Du paskilbę FINAI KOMIKAI; (9) ASAMBLIO LIETUVOS DAINA MISŲS KVARTETAS; (10) METROPOLITAN CHORAS, kuris du metai atgal laimėjo dainavimo kontestą Cleveland, Ohio.

Šį koncertą ruošia „Naujoji Gadyne“. Jos koncertai visuomet buna patys gražiausieji, o šiems bet dar gražesnis už visus buvusius.

Ruoškitės jį pamatyti. Tokia proga buna tik kartą per metus.
Įžanga: nerezervuotos vietos po 40c.; rezervuotos — po 75c. ir po \$1.

Neužmirškite, Kad Koncertas Įvyks Ši Sekmadienį!

„Aš myliu pasižvalgyti krautuose, bet kuomet laiko stoka...“

Aš gaunu tokias pat geras reikmenis — per telefoną”

„VISUOMET aš telefonuoju perkant reikmenis ir aš tikrai gaunu jas geriausias, kokias krautuvininkas turi parduoti.“ — rašo Ponė J. B. Jos patyrimą pasėka tukstančiai kitu moterų, kurios taipgi perka reikmenis telefonuodamos.
Kuomet norėsite kitą kartą sutaupyti žingsnius ir laika, patys patysite, kaip krautuvininkai yra pasiriję patenkinti telefonu šaukiančius savo pirkėjus. Jusų pinigai atliks tą patį. Ir prie to pasiliks jums daugiau laiko atlikti kitu reikalu.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Kuomet norite sutaupyti laiką ir žingsnius...

PIRKITE PER TELEFONĄ